

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
October 16, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, SPALIS — OCTOBER 16, 1997

Nr. 204

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Kandidatai į prezidentus bus „skaidresni“

Vilnius, spalio 14 d. (BNS) — Prezidento rinkimų įstatymo pataisų siūlytojas Antanas Stasiškis pabrėžia, kad ji nenukreipta prieš jokių konkretų politiką. Pataisa numato kandidatams į prezidentus būtinybę paskelbti faktus apie bendradarbiavimą su užsienio specialiosiomis tarnybomis.

Pasak jo, pataisa tik patenkina rinkėjų teisę aiškiai žinoti renkamų asmenų biografijas.

Antradienį Seimo priimta Prezidento rinkimų įstatymo pataisa skelbia, kad kandidatas į prezidentus privalo „iki įregistravimo kandidatūrai į Respublikos Prezidentus pateikti Vyriausiajai rinkimų komisijai duomenis apie savo darbą SSSR ar buvusio sovietinių respublikų NKVD, NKGB, MGB, KGB bei kitų užsienio valstybių atitinkamose tarnybose (struktūrose), apie mokymąsi šių tarnybų (struktūrų) mokyklose ar bendradarbiavimą su šiomis tarnybomis (struktūromis)“.

Pasak A. Stasiškio, pataisa nieko nekeičia ir neįtakoja kandidatų registravimo procedūros. Tačiau kandidatai privalės užpildyti anketą, o pripažinę bendradarbiavimą su užsienio specialiosiomis tarnybomis faktą, turės tai skelbti reklaminiame medžiagoje. „Viską įvertins ir spres rinkėjai“, sakė konservatorių atstovas.

Vyriausioji rinkimų komisija pranešė, kad pataisai įsigalios, jeigu numatytosios anketos bus duodamos užpildyti kandidatams registruojamiems asmenims.

Kandidatai komisijoje bus registruojami, kai VRK patikrins jų surinktus 20,000 rinkėjų parašų. Kol kas parašus iš devynių kandidatų komisijai yra įteikę tik Artūras Paulauskas.

Prezidento rinkimų įstatymo pataisos įsigalios, kai jas

pasirašys prezidentas Algirdas Brazauskas ir kai jos bus paskelbtos „Valstybės žiniose“. Vienas iš prezidento patarėjų sakė, kad galutinis pataisos variantas bus įdėmiai analizuojamas, tačiau, jeigu neprieštaraus Konstitucijai, prezidentas greičiausiai nestabdys jų įsigaliojimo.

Vilnius, spalio 15 d. (Elta) Laikraštis „Respublika“ pasidomėjo, kaip į pataisas reaguoja pagrindiniai kandidatai į prezidentus.

— **Valdas Adamkus**, Centro sąjungos iškeltas kandidatas, yra patvirtinęs, jog beveik 9 metus tarnavo JAV kariuomenės karinės žvalgybos dalinyje. „Aš atlikau karinę prievolę eiliniu ir nemanau, kad tai buvo bendradarbiavimas su specialiosiomis tarnybomis“, sakė jis, pridurdamas, jog šis įstatymas — ne jam.

— **Artūras Paulauskas** pakartojo, kad KGB dirbo tik jo tėvas. „Aš su šia žinyba jokiais įsipareigojimais ar pasizadėjimais neesu susijęs“.

— **Vytautas Landsbergis**, neseniai buvusio KGB karininko apkaltintas sąmoningų bendradarbiavimų su šia organizacija, trumpai atsakė, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos anketoje „neturės ką nurodyti“.

— **Vytis Andriukaitis**, Socialdemokratų kandidatas, jau anksčiau pareiškė niekada su KGB nebendradarbiavęs, tik buvęs šios organizacijos tardomas ir persekiojamas už antisovietinę veiklą.

— **Rolandas Pavilionis**, Vilniaus universiteto rektorius prisipažino, kad anketoje galėtų nurodyti jaunystėje tarnavęs buvusios SSRS „specnaze“ — specialiosios paskirties žvalgybos dalinyje, kurie priklausė Generalinio štabo Vyriausiajai žvalgybos valdybai.

Karaliaučias valdžia nesutinka su Rusijos pretenzijomis

Karaliaučius, spalio 15 d. (BNS) — Karaliaučiaus srities gubernatoriaus Leonid Gorbenko antradienį nepritarė Rusijos parlamentarų raginimams pasisavinti iš Lietuvos Klaipėdos kraštą.

„Po karo Europoje nustatytos sienos yra nekeistinos, todėl nereikia kelti klausimų, kam priklauso Klaipėdos kraštas“, pažymėjo L. Gorbenko, žurnalistams komentuodamas neseniai Rusijos Valstybės Dūmos pareikštą siūlymą sienos sutarti su Lietuva pasirašyti tik perdavus Klaipėdą Rusijai.

„Kalbos tokia opa tema nepadaeda stiprinti pasitikėjimo ir geros kaimynystės“, pabrėžė Leonid Gorbenko.

* **Žinomas lenkų kultūrininkas Jerzy Giedroyc**, neseniai tapęs Lietuvos garbės piliečiu, apkaltino Lenkijos generalinį konsulą Vilniuje gadinant abiejų tautų santykius. Varšuvoje leidžiamas laikraštis „Zycie“ cituoja J. Giedroyc, esą Lenkijos generalinio konsulo Vilniuje dirba „specialiųjų tarnybų papulkininkis Waldemar Lipka-Chudzik, kuris vaidina žymų vaidmenį bloginant Lietuvos ir Lenkijos santykius“. Lenkijos ambasada Vilniuje pirmadienį atsisakė komentuoti rašinį, nurodžiusi būtinybę prieš tai pasitarti su užsienio reikalų ministerija Varšuvoje.

Parlamentarų pretenzijas į Klaipėdos kraštą griežtai kritikavo ir prezidentas Boris Jeltsin.

Gubernatorius taip pat neigiamai atsiliepė apie užsienio žiniasklaidoje paskelbtus straipsnius, kuriuose svarstoma galimybė sugrąžinti Karaliaučiaus sritį Vokietijai. Pasak L. Gorbenko, Vokietijoje leidžiamas „Rytprūsų lapelis“ nagrinėja galimybę išpirkti iš Rusijos Karaliaučiaus sritį už 75 mlrd. Vokietijos markių.

„Lietuva įvedė tranzitinę dvikartinę Lietuvos vizą užsieniečiams, kuri kainuos 15 JAV dolerių (60 litų). Tokį konsulinio mokesčio įkainį nustatė Lietuvos vyriausybė. Iki tol norintiems per Lietuvą važiuoti du kartus užsieniečiams užtekdavo vienkartinės vizos. Ne ilgiau kaip 1 mėnams išduodama tranzitinė dvikartinė visa leidžia užsieniečiui vykti per Lietuvos teritoriją du kartus — pirmyn ir atgal. Vienkartinė tranzitinė visa asmeniui kainuoja 5 JAV dolerius (20 litų).“

Pasak Lietuvos Užsienio

Vilnius, spalio 15 d. (BNS). Lietuvos vyriausybė trečiadienį pritarė 1998 metų biudžeto projektui, kurį dar svarstys Seimas. 50 milijonų litų bus padidintos išlaidos ir tiek pat — pajamos. Nei vienai ministerijai nepavyko išsireikalaus daugiau pinigų. Kitų metų biudžetė ypač bus atsizvelgta į socialines problemas — išlaidos švietimui, kultūrai, mokslui, kitiems socialiniams reikalams padidės 500 mln. litų. Į valstybės biudžetą numatoma surinkti 9.142 mlrd. litų (14.7 proc. daugiau, negu 1997 m.).

J. Stasielis nuotr.: Tariai Lietuvos Valiutų valdybos nariai (iš kairės) ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius, Lietuvos banko valdytojas Reinoldius Šarkinas ir prezidentas Algirdas Brazauskas.

Vilniaus, Rygos ir Talino nesutarimai kenkia JAV-Baltijos chartijai

Vašingtonas, spalio 15 d. (BNS) — Galutinai suderinti JAV ir Baltijos valstybių chartiją kliudo Lietuvos, Latvijos ir Estijos pozicijų skirtumai, trečiadienį pareiškė Lietuvos užsienio reikalų viceministras Albinas Januška.

Antradienį viceministras dalyvavo derybose JAV Valstybės departamente, kur buvo siekiama galutinai suderinti dokumentą, kad ji pasirašytų keturių valstybių prezidentai.

„Negalėčiau to pavadinti dideliais skirtumais, greičiau tai yra nesutarimai taktikos klausimais“, sakė A. Januška. Pasak jo, nesutarimai yra susiję su pozicijomis ir transatlantinio bendradarbiavimo.

Išsamiau komentuoti Lietuvos diplomatas atsisakė, aiškindamas tokiu valstybių susitarimu.

„Tikiu, kad problemoms išspręsti neprireiks atskiros susitikimo“, sakė A. Januška. Pasak jo, „anksčiau chartija buvo suderinta 98 procentais, o dabar — 99-iais“.

Pasak Lietuvos UR viceministro, nekilų ginčų, koks turi būti dokumentas — keturšalis, ar atskiras JAV ir kiekvienos Baltijos valstybių. Lietuva visuomet teigė norinti sudaryti atskirą chartiją su JAV, manydama, kad toks dokumentas turės didesnę poveikį.

Rusijos bankas Lietuvos indėlius siūlo keisti į prieškarinį turą

Vilnius, spalio 14 d. (BNS) — Rusija mėgina užtempti Lietuvą „ant vieno korpaliaus su NVS valstybėmis“, skolų Lietuvos gyventojams grąžinimą siūlydama susieti su tuo, kad Lietuva atsisakytų pretenzijų į užsienyje buvusių prieškarinių aktyvų.

Pasak Lietuvos pareigūnų, derybose dėl buvusio SSRS „Vnešekonombanko“ skolų privatiems Lietuvos asmenims grąžinimo Rusija pasiūlė pirmti atsakomybę už buvusios SSRS skolas, mainais perimant visas teises į SSRS aktyvus — auksą, brangakmenius, valiutus atsargas, vertybinius popierius, nekilnojamąjį turą ir pan.

Pasak Lietuvos Užsienio

reikalų ministerijos NVS šalių skyriaus vadovo Ričardo Degučio, šie dalykai yra visiškai nesietini.

Bankrutavusiame Maskvos banke yra 9.8 mln. JAV dolerių Lietuvos gyventojų indėlių. Šią skolą Rusija yra pripažinusi derybose.

R. Degutis antradienį sakė, kad toks Rusijos pasiūlymas yra visiškai nepriimtinas ir nesietinas su indėlių „Vnešekonombanke“ grąžinimo problema, nes kalbama apie paprastų žmonių uždirtus pinigus.

Be to, pasak R. Degučio, Lietuva nėra SSRS teisių perėmėja ir neturi šioje srityje jokių įsipareigojimų.

Ministrą per vizitą lydi viceministras Jonas Kronkaitis, kariuomenės vado pavaduotojas pulkininkas Valdas Tutkus.

* **Ketvirtadienį į Lietuvą** atvyko naujasis apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Erwin Josef Ender. Vatikano nunciatura Vilniuje pranešė, kad iš Vokietijos atvykstantį nuncijų Vilniaus oro uoste pasitiko monsignoras Kazimieras Vasiliauskas. Vatikanas liepos pradžioje paskelbė, kad po pietus Jonas Paulius II pasikyrė naują apaštališkąjį nuncijų Lietuvai, Latvijai ir Estijai arkivyskupą E. J. Ender. Pirmasis Šventojo Sosto atstovas Lietuvoje Apaštalinis nuncijus arkivyskupas J. sto Mullor Garcia. Lietuvoje dirbęs penkerius su puse metų, išvyko birželio 1-ąją.

Arlingtono kapines, kur padėjo gelių prie Nežinomąjį kareivio kapo bei pagerbė Lietuvoje žuvusio JAV kariuomenės leitenanto Samuel J. Harris kapą. 1919-1920 metais jis aktyviai kovojo už Lietuvos nepriklausomybę.

Veliau Č. Stankevičius išvyko į metinę įvairių gynybos srityje dirbančių JAV bendrovių karinės produkcijos bei įrangos parodą. Tiesiai iš ten delegacija išskubėjo į Kongresą, kur susitiko su Atstovų Rūmų Respublikonų užsienio politikos komiteto vadovais bei nariais.

Vakare Lietuvos ambasadoje Č. Stankevičiaus vizito proga surengtas iškilmingas priėmimas, kuriame gausiai dalyvavo Pentagono, Valstybės departamento, kitų JAV administracijos institucijų atstovai, žurnalistai, JAV LB vadovai.

Ministrą per vizitą lydi viceministras Jonas Kronkaitis, kariuomenės vado pavaduotojas pulkininkas Valdas Tutkus.

* **Ketvirtadienį į Lietuvą** atvyko naujasis apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Erwin Josef Ender. Vatikano nunciatura Vilniuje pranešė, kad iš Vokietijos atvykstantį nuncijų Vilniaus oro uoste pasitiko monsignoras Kazimieras Vasiliauskas. Vatikanas liepos pradžioje paskelbė, kad po pietus Jonas Paulius II pasikyrė naują apaštališkąjį nuncijų Lietuvai, Latvijai ir Estijai arkivyskupą E. J. Ender. Pirmasis Šventojo Sosto atstovas Lietuvoje Apaštalinis nuncijus arkivyskupas J. sto Mullor Garcia. Lietuvoje dirbęs penkerius su puse metų, išvyko birželio 1-ąją.

Ministrą per vizitą lydi viceministras Jonas Kronkaitis, kariuomenės vado pavaduotojas pulkininkas Valdas Tutkus.

LDDP prezidento rinkimuose remia Artūrą Paulauską

Vilnius, spalio 15 d. (BNS) — LDDP vadovas Česlovas Juršėnas nutarė nekelti savo kandidatūros Lietuvos prezidento rinkimuose ir pasitraukė iš rinkimų kovos buvusio generalinio prokuroro pavaduotojo Artūro Paulausko naudai.

Č. Juršėną kandidatūrai praėjusį savaitgalį buvo nutarusi iškelti LDDP taryba, kartu numaciusi tartis dėl paramos A. Paulauskui. Partijos vadovas neskubėjo pateikti savo pareiškimo Vyriausiajai rinkimų komisijai.

Po antradienį įvykusio A. Paulausko ir Č. Juršėno susitikimo paskelbtas jų bendras pareiškimas, kuriame pabrėžiama, jog būtina „užtikrinti prezidento Algirdo Brazausko nuoseklios politikos tęstinumą dviejų amžių sandūroje“.

Abu politikai pabrėžia būtinybę „sutelkti naują demokratinių jėgų sąjūdį“ ir palaikyti vieną kandidatą prezidento rinkimuose. „Česlovo Juršėno manymu, tokių demokratinių jėgų kandidatų galėtų būti Artūras Paulauskas“, sakoma pareiškime.

A. Paulauskas padėkojo už LDDP paramą ir pakvietė šios partijos atstovus tartis dėl bendro darbo. Jis taip pat konsultuosis su kitomis demokratinėmis politinėmis partijomis ir organizacijomis dėl bendradarbiavimo prezidento rinkimuose.

Kartu su politikų pareiškimu trečiadienį išplatintas ir Č. Juršėno pareiškimas, kuriame jis ragina savo šalininkus visokeriopai paremti A. Paulausko kandidatūrą.

Seimo kancleris Jurgis Razma spaudos konferencijoje trečiadienį tvirtino turįs žinių, kad kandidatą į prezidentus Artūrą Paulauską rajonuose daugiausia remia asmenys, turintys problemų su teisėsaugos sistema. Šią informaciją jis gavęs iš konservatorių rinkimų štabų.

Konservatorių žiniomis, rugšėjo pradžioje A. Paulauskas dalyvavo Visagine įsteigiant visuomeninę organizaciją „Tėmidė“, kurioje yra ji remiančių, susikompromitavusių asmenų.

Pasak J. Razmos, steigėjų sąrašą yra vienas aktyviausių buvusios sovietinės organizacijos „Jedinstvo“ vadų Aleksėjus Straumachas, buvęs antivalstybinių leidinių korespondentė Zoja Ščiupajeva, buvęs Ignalinos Atominės elektrinės direktoriaus pavaduotojas personalo reikalams, atleistas iš darbo už pažeidimus.

Seimo kancleris teigė, kad „matyti labai didelis aktyvumas tų asmenų, kurie turi problemų su teisėtvarka“. „Ka mes galime žinoti, kokius norus ir reikalavimus pareiškė šie asmenys po sėkmingų rinkimų?“, klausė J. Razma. Seimo kancleris mano, kad prezidentu tapus A. Paulauskui, jis įtakotų teisėjų skyrimą ir tokiu būdu pakreiptų šių asmenų bylas norima linkme.

Centro sąjungos pirmininkas, Seimo vicepirmininkas Romualdas Ozolas mano, kad pradėjęs derybas su LDDP, A. Paulauskas „rinkėjų sąmonėje užims prezidento Algirdo Brazausko nišą“. A. Paulauskui reikėjo žinomos partijos paramos, nes į rinkimus jis atėjo, kaip „politiškai tuščias dydis“.

R. Ozolas žurnalistams sake, kad kaip politikas yra patenkintas, jog prieš rinkimus Lietuvoje formuojasi tripolė politinė sistema: dešinė su Vytautu Landsbergiu, centras su Valdu Adamkumi ir kairė su Artūru Paulausku. Centro sąjungos vadovas pabrėžė, kad jo vadovaujami centristai „be komentary“ būtų atmetę LDDP siūlomą bendradarbiavimą, kaip ir bet kurios kitos kairiosios partijos. Tačiau jei V. Adamkus nuspręstų priimti centristams nepriimtinos partijos paramą, tai svarstytų prie V. Adamkaus rinkimų štabo įkurta politinė taryba, sakė R. Ozolas.

Tačiau centristų vadovui neramu, ką daryti su politiniais bendradarbiais liberalais (Centro ir Liberalų sąjungos yra pradėjusios svarstyti partijų susijungimo klausimą ir jis tebera neišspręstas), kurie jau anksčiau yra pasirašę su A. Paulausku bendradarbiavimo susitarimą.

Dabar susidariusi situacija padėtį smarkiai komplikuoja, sakė R. Ozolas.

Liberalų sąjungos vadovas Eugenijus Gentvilas nėra prieš tai, kad liberalų remiamą kandidatą prezidento rinkimuose Artūrą Paulauską paremtų LDDP ar kitos partijos. E. Gentvilas pabrėžė, kad LDDP ir A. Paulauskas nepasirašė jokių susitarimų. Tai, kad Č. Juršėnas kviečia savo rėmėjus balsuoti už A. Paulauską, liberalams „nei šilta, nei šalta“.

Pasak jo, liberalai, pagal bendradarbiavimo susitarimą su A. Paulausku, padeda jam rengti rinkimų programą, dirbti kitus organizacinius darbus. „Jeigu kitos partijos pageidauja taip pat remti A. Paulauską — mes ne prieš“, sakė E. Gentvilas.

mos, nes į rinkimus jis atėjo, kaip „politiškai tuščias dydis“.

R. Ozolas žurnalistams sake, kad kaip politikas yra patenkintas, jog prieš rinkimus Lietuvoje formuojasi tripolė politinė sistema: dešinė su Vytautu Landsbergiu, centras su Valdu Adamkumi ir kairė su Artūru Paulausku.

Centro sąjungos vadovas pabrėžė, kad jo vadovaujami centristai „be komentary“ būtų atmetę LDDP siūlomą bendradarbiavimą, kaip ir bet kurios kitos kairiosios partijos. Tačiau jei V. Adamkus nuspręstų priimti centristams nepriimtinos partijos paramą, tai svarstytų prie V. Adamkaus rinkimų štabo įkurta politinė taryba, sakė R. Ozolas.

Tačiau centristų vadovui neramu, ką daryti su politiniais bendradarbiais liberalais (Centro ir Liberalų sąjungos yra pradėjusios svarstyti partijų susijungimo klausimą ir jis tebera neišspręstas), kurie jau anksčiau yra pasirašę su A. Paulausku bendradarbiavimo susitarimą.

Dabar susidariusi situacija padėtį smarkiai komplikuoja, sakė R. Ozolas.

Liberalų sąjungos vadovas Eugenijus Gentvilas nėra prieš tai, kad liberalų remiamą kandidatą prezidento rinkimuose Artūrą Paulauską paremtų LDDP ar kitos partijos. E. Gentvilas pabrėžė, kad LDDP ir A. Paulauskas nepasirašė jokių susitarimų. Tai, kad Č. Juršėnas kviečia savo rėmėjus balsuoti už A. Paulauską, liberalams „nei šilta, nei šalta“.

Pasak jo, liberalai, pagal bendradarbiavimo susitarimą su A. Paulausku, padeda jam rengti rinkimų programą, dirbti kitus organizacinius darbus. „Jeigu kitos partijos pageidauja taip pat remti A. Paulauską — mes ne prieš“, sakė E. Gentvilas.

Konservatorių vadovo nestebina LDDP parama Artūriui Paulauskui

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis kandidato prezidento rinkimuose Artūro Paulausko ir LDDP galimą bendradarbiavimą laiko visiškai natūraliu. „Taip ir turėjo būti, tik maniau, kad jie dar kurį laiką žais ir sprendimą priims vėliau“, sakė V. Landsbergis trečiadienį žurnalistams.

V. Landsbergis mano, kad A. Paulauskas sutiko „priimti kairįjį foną“, nes neturėjo jokio. „Eiti vien su šešeliu rinkimuose neparanku“, sakė Seimo pirmininkas.

Jis taip pat mano, kad LDDP besitariant su A. Paulausku, „įklimpo“ liberalai. V. Landsbergis abejoja, ar dabar teisinga juos laikyti „europietiska dešiniąja partija“, kokia liberalai skelbėsi esantys.

KALENDORIUS

Spalio 16 d.: Šv. Jadvyga (1174-1243); švč. Margarita Marija Alacoque (1647-1690); Aurelija, Gailius, Gaudvilė.

Spalio 17 d.: Šv. Ignacas (Ignotas) Antiochietis, kankinys, apaštalų mokiny (mire apie 108 m.); Gyte, Kintautas.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROITAS, MI

JURGIS ŠEPETYS
NAUJOSE PAREIGOSE

„Detroit Free Press“ spalio 3 dienos laidoje išspausdino Jurgio Šepetio nuotrauką ir pranešimą, kad buvęs Comark grupės prezidentas Jurgis Šepetys pakeitė darbovietę ir bus Ford and Earl Associates viceprezidentas ir direktorius grafikos konsultacijos darbas.

TRANSLIAVO
PAŠNEKESĮ SU
AMB. S. SAKALAIUSKU

„Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlė š.m. spalio 11 d. laidoje perdavė pasikalbėjimą su Lietuvos ambasadoriumi Stasiu Sakalausku. Ambasadorius kalbėjo apie savo išpuolius iš XV LB Tarybos suvažiavimo Philadelphiaje, JAV ir Baltijos kraštų chartą ir ryšius su išeivijos lietuviais. „Lietuviškų melodijų“ radijo laidos yra transliuojamos Detroito antradieniais nuo 3 iki 4 val. p.p. ir šeštadienio rytais nuo 8 val. r. iš radijo stoties WPON AM banga 1460.

ABARIŲ ŠEIMOS
ŠVENTĖ

Onutė ir Mykolas Abariai savo šeimos ir artimųjų tarpe, spalio 11 d. šventė savo vedybinio gyvenimo 45 metų sukaktį. Mykolas Abarius yra Lietuvos Šaulių sąjungos CV išeivijoje vadovas. Dalyvavo Lietuvos Šaulių suvažiavime Lietuvoje. Savo išpuolius iš to suvažiavimo perdavė per Amerikos Lietuvių radijo klubo laidą š.m. spalio 12 d. Amerikos Lietuvių radijo valandėlė yra transliuojama sekmdienio rytais nuo 8 iki 9 val. iš radijo stoties WNZK AM banga 690.

NIEKAS NESIDARO
SAVAIME

Dr. Kastytis Karvelis yra vyriausias koordinacijos „Dainavos“ jaunimo stovyklos pokylio tautos. Sudarytas stiprus ir energingas kolektyvas, kuris dar pasipildys naujomis jėgomis. Štai kas dirba šio renginio užnugarėje, nes niekas nesidaro savaime. Piniginiais reikalais rūpinasi Alma Sveticienė, laikraščio pranešimais ir programoms lankstiniui — Romualdas Kriaučinas, radijo pranešimais — Vytautas Petrušis. Plakatai paruošė ir meninę programą koordinuoja Taura. Stalų užsakymus ir bilietus tvarko Alma Jankienė. Maistas ir gėrimai yra Rusnės Kaspulienės, Birutės Bubenienės, Margaret Rudienės ir Vito Sirgedo sumaniose rankose. Salės paruošimas, papuošimas ir išvalymas patikėtas Ritai Polteraitienei, Ritai Kutkutei-Steele, Gintarui Puškoriui, Natai Zankaitėi bei Rasai ir Kastyčiui Karveliams. Vytas Petrusėvičius rody skaidrių montažą, o Paulius Butkūnas rūpinasi apšvietimu. Aukų rinkimą ir loteriją tvarko Lina Mikulionis.

Ivertinkime šios tautos darbą, ivertinkime „Dainavos“ jaunimo stovyklos auklėjamąjį vaidmenį dalyvaudami „Dainavos“ stovyklos 40-ties metų jubiliejaus pokylyje š.m. lapkričio 15 d., Kultūros centre, Southfield, MI. Pradžią 6:30 val. vak.

R.Kr.

A. A. REGINA
PETRAUSKIENĖ

Š.m. spalio 14 dieną, po gedulingų šv. Mišių, aukotų Šv. Antano parapijos klebono kun. Alfonso Babono ir kun. Aloyzo Volskio, Holy Sepulchre kapinėse buvo palaidota a.a. dr. Regina Petrauskienė, po sunkios ligos mirusi š.m. spalio 9 d., Troy, Michigan.

Velionė buvo gimus 1917 m. rugšėjo 17 d. Simo valsčiu, Alytaus apskr. Amerikoje išgyveno 47 metus. Gyveno Dearborn Heights, Michigan. Lietuvoje buvo baigusi Vytauto Didžiojo universitetą, odontologijos fakultetą.

Nulūdę liko sūnus Vytautas, mirtis Birutė, vaikai Kristina, Dukra Aldona ir zentas Kęstutis Šontas, vaikaičiai — Liana ir Romas. Sesuo Zosė Stašionienė su šeima Lietuvoje, brolienė Stefa Sviderskienė su šeima, gyvenanti Floridoje; dukterėčia Nijolė Šnapstienė su šeima ir daug kitų gimininių Lietuvoje ir Amerikoje.

Viešą atsisveikinimą pravedė ir laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda M. Zaprackienė.

ŠIAULIŲ „SAULĖ“
DETROITE

Spalio 12 dieną Dievo Apvaizdos Kultūros centre koncertavo liaudiškos muzikos ansamblis „Saulė“. Ansamblis 1972 m. įsteigtas Šiauliuose. Ansamblio nariai yra studentai, dėstytojai ir mokytojai iš Šiaulių apylinkės. Jie šoka, groja, ir dainuoja. 29 ansamblio nariai atvyko į Detroitą po sėkmingo koncerto Kent State universitete ir Clevelande. Po vienos dienos viešnagės Detroito, ansamblis išvyko į Čikagą ir Omahą, penkių dienų viešnagai ir koncertams Nebraskos universitete.

Detroito ansamblis atliko 33 kūrinus, kuriuose buvo lietuvių liaudies dainos, šokiai, melodijos ir šiuolaikiniai kūriniai. Ansamblio vadovas yra Darius Daknys. Choreografinės grupės vadovas Edmundas Verpetinskas. Koncertą stebėjo daugiau negu 200 asmenų. Detroito koncertą rengė ir svečius globojo Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės valdyba, kuriai pirmininkauja Nijolė Zelwinder.

„DRAUGO“ KONCERTAS

„Draugo“ koncertas Detroito vyks sekmadienį, spalio 19 d., 12:30 val. p.p. Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Dainuos solistai sopranas Aušra Cicėnaitė ir tenoras Valdas Vyšniauskas. Akompaniatorė Eugenija Kuprytė. Koncerto pelnas skiriamas paremti dienraštį „Draugą“. „Draugo“ ketvirtadieniais spausdinamos Detroito telkinio žinios. „Draugo“ taip pat galima rasti Detroito lietuvių telkinyje gyvenančių rašytojų Jurgio Jankaus, Stasio Garliausko, Vytauto Kutkaus, Liudos Rugienės, prof. Justino Pikūno, Vytauto Petrulio, Jūratės Pečiurienės, Reginos Juškaitės-Švobienės, Stasio Slizio, Ritos Giedraitienės, Rasos Karvelienės, Stasio Šimoliūno, ir Vytauto Valio, Robert Boris, Irenos Alantienės, Rožės Ražauskienės, Lino Mikulionio, Jono Urbono ir rečiau rašančių straipsnius ir reportažus. Visi „Draugo“ talkininkai kviečia visuomenę atsilankyti koncerte. Koncerto pelnas skiriamas „Draugo“ išlaikymui.

Im

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų moterų sąjungos 47 dvimetinio suvažiavimo dalyvės rugpjūčio 23 d., grįžusios iš kelionės laivu Grand upe, Michigan valstijoje.

ATLANTA, GA

SMAGI LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS
GEGUŽINĖ

1997 m. rugšėjo mėn. 7 d. iš placiųjų Atlantos miesto apylinkių, visais keliais skubėjo lietuviai į Lietuvių Bendruomenės Atlantos apylinkės valdybos ruošiamą šaunią gegužinę Rivermont Community Parke, Alpharetta. Vieta labai graži. Parkas privatus, ant gražios Chattahoochee upės kranto, užimančias net 28 akrus plokštumų.

Į gegužinę suvažiavimą artėję žmonių — lietuvių šeimų, mišrių šeimų ir daug mažų vaikų. Vyravo puiki nuotaika, vyko gražūs visų dalyvių bendravimas. Buvo paruošta skanių lietuviškų valgių. Dešras su kopūstais parūpino uolūs lietuviškų reikalų rėmėjai Juozas Urbonas, kuriam už tai priklauso nuoširdi padėka, o visi svečiai sunėdė daug įvairių kitų patiekalų. Tad vaizdas buvo gerai suplanuotos ir svečiai visi skaniai pavaišinti.

Lietuvių Bendruomenės Atlantos apylinkės valdyba, vadovaujama Ramunės Janušaitės-Badauskienės, suplanavo suaugusiems ir vaikams įvairią programą.

Įpūdingas buvo kepurėlių paradas. Parade dalyvavo suaugusieji ir vaikučiai, pasidabinę įvairiomis kepurėmis, vaizduojančiomis dinosauros, saulę, žvaigždes, varles ir kitokius motyvus.

Komisija, stebėjusi kepurėlių parada, išrinko ir laimėtojus, kuriems paskirtos dovanos.

Vaikų grupėje už įdomiausias kepurėles laimėjo I vietą Jonukas Skandalakis už dinosauro kepurę, II vietą Justinas Urbantas už saulutės ir žvaigždės kepurę, III vietą Aušrinė Kličiūtė už kepurę „prie jūros“.

Kepurių parade dalyvavę suaugusieji taip pat laimėjo įvertinimus. Pirmą vietą teko daktarui Lee Skandalakis, pasipuošusiam varlės kepurė; antroji vieta — Juozui Urbonui už lietuvių olimpiados veliavos ir trečioji vieta Romai Kličienei už vakarykštę vežimų vakariene.

Visi laimėjusieji buvo apdovanoti dovanomis. Vaikučiams premijos — šokoladai ir zaislai. Suaugusiems: pirmoji premija 35 dol. vakarienos sertifikatas „Carrabas grill“ — itališkas restoranas; antroji premija — 25 dol. sertifikatas Harris teater maisto parduotuvė, trečioji vieta laimėjusieji gavo po Juozo Urbono — Urban Upholstery pasiūtas gražias pagalves. Vaikučiams buvo suplanuoti įdomūs užsiėmimai, jie suposė supuoklę, veikė laimėjimais, kuriuos rėmė ir vaikučiams bilietus

pirko Aleksas Baltalinas. Laimėjimams buvo gana gausūs zaislai ir saldainiai, kuriais džiaugėsi vaikučiai. Gegužinėje skambėjo gražios lietuviškos dainos, jauni ir vyresnieji dainavo ir šoko „suk, suk ratelį“. Atlantos negausius lietuvių telkinius, bet dėka darbščiai LB apylinkės valdybų, sugeba suruošti salėse įvairiomis progomis renginius, o vasaarą vyksta malonūs pabėgimai gamtoje.

Pirmininkė Ramunė Badauskienė dėkinga visai apylinkės valdybai ir komitetui, prisidėjusiems prie sėkmingos gegužinės suvažiavimo. Ypatiną padėką Algii Kličiui, Vitai Macei ir Aldonai Urbantams. Muziką rūpinosi Ilona ir Alan Didžbaliai. Barbeque kepsniais vaišino ir priežiūra rūpinosi Alan Didžbalis. Visiems priklauso rengėjų nuoširdi padėka.

Suaugusieji ir vaikučiai džiaugėsi gamtos grožiu, gera nuotaika, įvairiomis pramogomis. Malonu pažymėti, kad Atlantos LB sugeba suburti paveldavimui tiek seniau čia gyvenančius, dabar iš Lietuvos atvykstančius ir mišrias šeimas.

Jurgis Janušaitis

DAYTONA BEACH, FL

ŠVENTĖM JURGIO
MAŽEIKOS GIMTADIENIŲ

Mūsų telkinyje tapo tradicija švęsti gimtadienius ir vardadienius, ypač kai jie ženklinami rimtesnės sukakties. Tai gražus paprotys, teikiantis progą draugams susiburti, pabendrauti, pasidžiaugti vardadienius ir gimtadienius švenčiančių gyvenimais, palinkėti sėkmės.

Š.m. rugšėjo 22 d. Jurgis Mazeika šventė 84-tąjį gimtadienį. Į Jurgio ir Anicetos Mazeikų namus rugšėjo 21 d. suvažiavo gražūs būrelis jų artimų draugų pasveikinti Jurgio gimtadienio proga, palinkėti dar daug gražių gyvenimo metų.

Šaunias vaišes suruošė Jurgio žmona Aniceta ir dukra Sigutė. Pradedant vaišes Aniceta Mazeikienė padėjo Aukščiausiam už suteiktą gražų gyvenimą, už mielą draugystę, o savo mylimam vyrui Jurgiui palinkėjo dar daug metų džiaugtis gyvenimu ir šeima. Po visų linkėjimų, Jurgio garbei pakeltas šampano tostas ir sudainuota „Valio, valio, ilgiausių metų“ linkėjimai. Už linkėjimus Jurgis draugams trumpai padėkojo.

Jurgis ir Aniceta Mazeikos, prieš keletą metų atsikėlę iš Čikagos, yra gražiai įsikūrę, įsijungę į telkinio lietuvišką veiklą, uolūs renginių lankyto-

jai, savo aukomis remia lietuviškus reikalus, o Aniceta darbšti Lietuvių klubo vicepirmininkė. Tad gražiausių metų Tau, mielas Jurgi.

SVEIKINOM
VACLOVĄ
DZENKAUSKĄ

Vaclovo Dzenkausko vardadienį šventėme rugšėjo 28 d. Ta proga Birutė ir Vacys Dzenkauskai suruošė šaunias vaišes, kuriose dalyvavo keturiasdešimt jų artimų draugų. Vaisių metu Vacj pirmas sveikino Gediminas Lapėnas, vėliau pakviesdamas ir kitus kalbėtojus. Gediminas papasakojo ilgą pažintį su Birute ir Vaciu Dzenkauskais (dar iš studijų laikų Kaune) ir draugystę išlikusią iki šių dienų.

Jurgis Janušaitis Vaclovą sveikindamas savo ir šeimos vardu, prisiminė Vaclovo ir Birutės gyvenimo kelią. Čikagoje Vacys paskutiniuosius keletą metų dirbo atsakingose pareigose Standard Fed. S & L banke. Išėjo į ankstyvą pensiją. Pradžioje apsigyveno ir įsikūrė Daytona Beach, FL. Po keletos metų inž. Vytauto Didžilio, Lancaster Distral imonės prezidento pakviesti, Vacys ir Birutė Dzenkauskai dirbo Lake Lande, vėliau Fort Lauderdale tos imonės skyriuose. Po keletos metų Vacys ir Birutė Dzenkauskai išėjo pensijon, sugrįžo į Dayton Beach. Čia pagyvenę keletą metų sugrįžo į Čikagą, bet pergyvenę šaltą žiemužę, po metų vėl grįžo į Daytona Beach ir įsikūrė arti Atlanto.

Daytona Beach gyvendamas Vacys įsijungė į visuomeninę veiklą, vadovavo BALFO skyriui, abu buvo veiklūs LTS-gos Daytona Beach skyriaus nariai, nuoširdūs lietuviškų reikalų rėmėjai aukomis, uolūs renginių lankytojai. Nuoširdžius sveikinimus ir linkėjimus išreiškė Vacio kolegos — buvę neolitučiai, Vytautas Abraitis, Kostas Zolynas, papasakoję įdomių pri-

siminimų iš studijų laikų ir pažinties su Vaclovu. Prie šių sveikinimų jungėsi Valytė ir Antanas Skriduliai bei klubo pirmininkas Jonas Daugėla plačiau aptaręs Vaclovo ir Birutės Dzenkauskų gyvenimą.

Pakeltas šampano tostas, Vaclovo garbei nuaidėjo ilgiausių metų linkėjimai. Vacys Dzenkauskas nuoširdžiai padėkojo bičiuliams už sveikinimus, linkėjimus bei dovanas.

Acii Vaclovui ir Birutei Dzenkauskams už malonią pabėdavimą popietę, vardadienio proga prisimenant ir mielo Vacio gyvenimą.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00 Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mazinant pašto išlaidas, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV.....	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.....	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo).....	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant už užsienį			
oro paštu.....	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė

Administratorius - Valentinas Krumpis

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

siminimų iš studijų laikų ir pažinties su Vaclovu.

Prie šių sveikinimų jungėsi Valytė ir Antanas Skriduliai bei klubo pirmininkas Jonas Daugėla plačiau aptaręs Vaclovo ir Birutės Dzenkauskų gyvenimą.

Pakeltas šampano tostas, Vaclovo garbei nuaidėjo ilgiausių metų linkėjimai. Vacys Dzenkauskas nuoširdžiai padėkojo bičiuliams už sveikinimus, linkėjimus bei dovanas.

Acii Vaclovui ir Birutei Dzenkauskams už malonią pabėdavimą popietę, vardadienio proga prisimenant ir mielo Vacio gyvenimą.

Jurgis Janušaitis

Kauno technologijos
universitete (KTU) trečia-

dienį atidarytas Britų Tarybos švietimo ir informacijos centras, skirtas dėstantiems ir studijuojantiems anglų kalbą bei asmenims, dalyvaujantiems Tarybos veikloje ir jos koordinuojamuose projektuose.

Naujosios įstaigos atidaryme taip pat dalyvavo Didžiosios Britanijos ambasadorius Lietuvoje Thom Maca bei Britų Tarybos direktorius Baltijos šalims Ian Stewart.

Šiame centre bus galima naudotis sukaupta metodine anglų kalbos literatūra, žodynais, žinytais, enciklopedijomis, įvairių mokslo sričių knygomis. Jau yra užpenumeruoti 26 periodiniai leidiniai.

Centre informaciją galės gauti ir visi norintys studijuoti Anglijoje ar Airijoje.

Britų Tarybos informaciniai centrai taip pat veikia Klaipėdoje, Panevėžyje, Marijampolėje, Kėdainiuose ir Utenoje.

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1 - 3 v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd. Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708)598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
primami absoliučiai punktualiai.
Susitarimai (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

ARAS ZLOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630)527-0090
3825 Highland Ave.
Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630)435-0120

Cincinnati apylinkės lietuvių Bieliauskų ūkyje, Bright, Indianoje.

RINKIMINĖ POLITIKA ANT KLAIDINGŲ BĖGIŲ

JONAS DAUGĖLA

Jau dienomis artinasi Lietuvos prezidento rinkimai. Jau beveik užbaigtas ir kandidatų sąrašas. Netenka abejojti, kad šie rinkimai yra išskirtinai svarbūs mūsų tautai. Bet taip pat netenka abejojti, kad jie patrauks ne tik Europos, bet ir viso demokratinio pasaulio dėmesį.

Tas pasaulis nustebo, kai anuo metu mūsų tauta pirmoji iš pagrindų sudrebino raudonosios imperijos pamatus ir sugebėjo atstatyti savo nepriklausomybę. Bet nemažiau visi nustebo ir nusivylė, kai mūsų tauta savo likimą laisvais rinkimais patikėjo vėl komunistams — išrinko komunistinį Seimą ir vėliau vėl demokratiškais rinkimais išsirikino buvusį kompartijos gen. sekretorių prezidentu. Tiesa, panašiomis staigmenomis Vakarų pasaulį pavaisino ir daugelis kitų, iš bolševikų teroro išsivadavusių, tautų. Tik mūsų kaimyninės — Latvija ir Estija nepasiekė šiuo nelemtu pavyzdžiu.

Visi džiaugėmės, kai paskutiniais savivaldybių ir Seimo rinkimais valstybės tvarkymo vairo buvo patikėti vėl demokratinėms jėgoms. Tad belieka tikėti, kad ir šie prezidento rinkimai pasibaigs demokratijos laimėjimu. Tačiau vos tik prasidėjęs rinkiminių įkarštis sukelia kai kurių neaiškumų ir abejonių.

Staiga kažkokie neaiškios ir tamsios praeities nepilnai bando paliudyti, kad mūsų laisvės kovų didvyris V. Landsbergis bendradarbiavo su komunistinėmis žvalgybos įstaigomis. Tačiau iki šiol neatsirado veikėjų, kurie kasdien rinkėjams primintų, jog dabartinis prezidentas ir kitas kandidatas A. Paulauskas yra perėjęs visas komjaunimo organizacijas bei mokyklas. A. Brazauskas, pasiekęs gen. sekretoriaus postą, ne tik bendradarbiavo su sovietais, bet buvo KGB ir NKVD įstaigų tiesioginis viršininkas. Ir dar blogiau, kad jis jų praigaištinga veikla turėjo tvarkyti, ištikimai vykdydamas raudonojo Kremliaus įsakymus. O KGB pulkininko sūnus A. Paulauskas neturėjo progos stovėti atokiau nuo šios organizacijos ir vargu ar turėjo sąlygas ugdyti patriotinius jausmus. Tačiau šio meto rinkiminiame įkarštyje šie reikalai yra labai prisimenami.

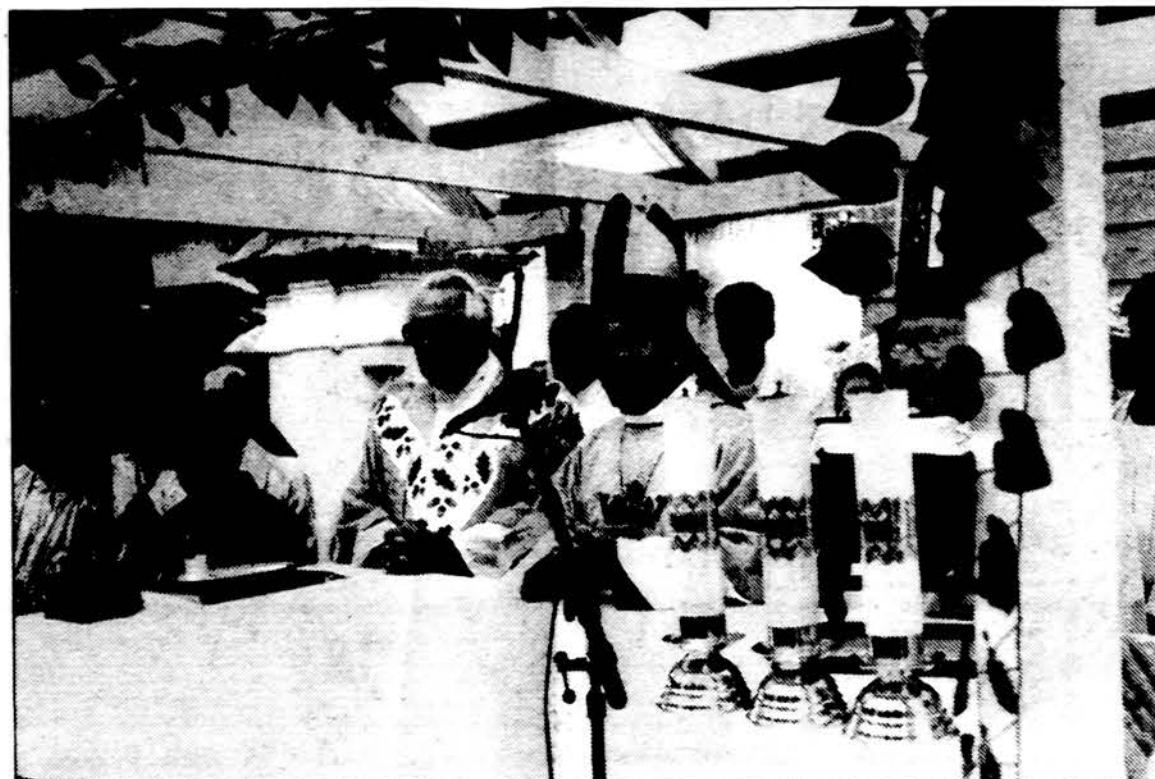
Bet, vos tik mūsiškis Valdas Adamkus pareiškė norą dalyvauti rinkimuose, jis tuojau buvo negailestingai puolamas.

ne tiek anoje, kiek šioje Atlanto pusėje. Ypatingai jį žiauriai užsipuolė, į tėvų šalį nuvažiavęs, vienas mūsų „politologas“. Jis Adamkui pritaikė nuvalkiotą anekdotą: „rašyti, skaityti nemoka“... Bet, pasiklausius visą šį jo pasikalbėjimą su „L. aidu“ bendradarbiu, labiau prisimena kita mūsų senelių išmintis: „iš didelio rašto išėjo iš krašto“... Politologo nuomone: „Jeigu per nelaimę būtų išrinktas Lietuvos prezidentu Adamkus, Vakarų valstybės į jį žiūrėtų kaip į CŽV (?) statytinį“. Bet įdomu, kaip Vakarų valstybės žiūrėtų, jeigu per nelaimę Lietuvos prezidentu būtų išrinktas kompartijos sekretorius arba KGB artimas bendradarbis?

Pirmieji šį reikalą teisingai perprato patys konservatoriai. Jų veikėjas L. Jonušys tame patime „L. aide“ rašo: „Visa ta propagandinė artilerija, kuria buvo traukiamas Adamkus įvaizdis, dirbo ne tik bergždžiai, bet ir nenaudingai paties V. Landsbergio autoritetui“.

V. Landsbergio rėmėjai ir jo rinkiminis štabas visomis priemonėmis stengiasi balsuotojams priminti jo heroizmo atmintinų pavyzdžių, kurie skaidriausiomis voromis sutviskėjo anų metų Kovų 11, kai jis, nebudamas jokių gąsdinimų ir grasinimų, pasikėlė Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. O sausio 13 d. drauge su būreliu laisvės kovotojų, nepaisydami mirties pavojaus, stojo prieš bolševikų tankus ir didvyriškai apgynė Parlamento rūmus. Už tai balsuotojai raginami balsuoti už V. Landsbergį ir išrinkti jį Lietuvos prezidentu.

Tačiau prezidento pareigos ir gyvenimas puošniuose prezidento rūmuose negali būti laikomas dovana ar atlyginiu už parodytą heroizmą. Jo portretais bus išpuoštos muziejų ir mokslo įstaigų sienos. Tačiau rinkiminiame įkarštyje reikėtų stengtis daugiau balsuotojus įtikinti, kad jis yra tinkamas ir visiškai subrendęs užimti prezidento postą. Arba įrodyti, kad šioms pareigoms jis yra tinkamesnis už kitus kandidatus. Jis pats prisipažįsta ir mes visi žinome, kad pradžioje mūsų valstybinio gyvenimo jis yra padaręs stambių klaidų. Tad dabar rei-

Šv. Mergelės Marijos bazilikoje Šiluvoje Tautos šventės ir Šiluvos atliadų metu š.m. rugsejo 8 d. Mišias aukoja arkivysk. Sigitas Tamkevičius, vysk. Antanas Vaičius ir Lietuvos kariuomenės kapelionai.

Nuotr. V. Šiepiro

KARIAI TRAUKIA Į ŠILUVĄ

Lietingą rugsejo 8-osios dieną iš visų Lietuvos kariuomenės igulų į Šiluvą traukė karių kolonos. Ne, čia nevyko karo veiksmai, nevyko ir kariniai mokymai. Į Šiluvą Lietuvos vyriausiojo karo kapeliono majoro Alfonso Buloto pakviesti traukė Lietuvos kariai dalyvauti Šv. Mergelės Marijos Gimimo bazilikos pamaldose, skirtose Vytauto Didžiojo karūnavimo dienai paminėti. Čia Šiluvoje visą savaitę vyks atliadai.

Šiluvos miestelį prieš kelis šimtmečius išgarsino piemenėliams pasirodžiusi Švenčiausioji Mergelė Marija — tai laikoma pirmąja Europoje Šv. Marijos apsiareiškimo vieta.

Prieš vidurinių amžių karių kolona su daliniu vėliavomis, kariniam orkestrui grojant, atėjo prie Šv. Mergelės Mari-

jos Gimimo bazilikos ir gražiai išsirikiavo prieš šventoriuje įrengtą altorių. Iš vienos altoriaus pusės sustojo Vilniaus karininkų ramovės choras „Aidas“, iš kitos Vidaus tarnybos I pulko orkestras. Priekyje išsirikiavo Motorizuotosios pėstininkų brigados batalionų, Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos, Karinių oro pajėgų, Karinių jūrų pajėgų, Kauno Vytauto Didžiojo atski-rojo jėgų bataliono, Vidaus tarnybos pulko, Lietuvos karo akademijos vėliavos.

Šventos Mišiose dalyvavo Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius, Lietuvos Respublikos kariuomenės vadas generolas leitenantas Jonas Andriškevičius, Krašto apsaugos viceministras Edmundas Simanaitis, Lietuvos kariuomenės vadai ir kiti aukšti svečiai.

Šventas Mišias aukojo Telšių apskrities vyskupas Antanas Vaičius, arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, Lietuvos kariuomenės kapelionai. Šv. Mišiose giedojo Vilniaus karininkų ramovės choras „Aidas“, grojo Vidaus tarnybos I pulko orkestras.

Vyskupas Antanas Vaičius kariais ir jaunimui pasakė prasmingą pamokslą. Jame jis nusakė karių ir jaunuolių pareigą, ginant ir saugojant Šv. Mergelės Marijos žemę — Lietuvą, gražiai pamokė kaip reikėtų mylėti savo protėvių žemę, mylėti gimtąją kalbą, patvirtius, o vykdamas nelengvas karių pareigas visur ir visada remtis Viešpaties Dievo įsakymais.

Nors per Šv. Mišias visą laiką lijo, kariai įdėmiai, pagarbiai išklausė šv. Mišių, priėmė Šv. Komuniją.

metu buvo Pasaulio čempionas ir ruošėsi Panamerikos žaidynėms, pakviestas treniruotis rungtynėms. Pasi-priešinti nepajėgė, bet įvykis buvo reikšmingas išsivijęs krepšiniui. Įsivaizduokite — „dypukų“ komanda žaidžia prieš pasaulio čempioną!

Aplankėme 10 P. Amerikos kraštų, žaidėme 17 rungtynių. Ir 13 laimėjimų išpūdinga pergale buvo jau minėta Montevideo, prieš Kolumbijos čempioną Bogotą, prieš Buenos Aires „Ateneo“ komandą, Sao Paulo „Floresta“, Venecueloje prieš Caracas rinktinę ir Trinidad rinktinę. 4 rungtynės pralaimėtos Buenos Aires mieste, prieš Sao Paulo „Plameiras“, Venecueloje Maracay mieste ir prieš Puerto Rico „German“ komandą.

Tačiau mus labiau džiugino tai, kas neatspindi statistinėje lentelėje, o ką galima

pajusti tik širdimi. Įdomu buvo išbandyti jėgas tarptautinėse rungtynėse, bet gal svarbiau buvo priminti pasauliui apie okupuotą Lietuvą ar uždegti didesnę Tėvynės meilę mūsų tautiečių širdyje.

Spaudoje, per radiją, priemuose skambėjo Lietuvos vardas. O iškilmingus priėmimus mums suruošė Kolumbijos švietimo ministras, Montevideo ir Sao Paulo miestų merai, Sao Paulo kardinolas, keli Amerikos ambasadoriai ir visi lietuvių telkiniai. O vienas Brazilijos lietuvių laikraštis rašė, kad už didžiausius pinigų nenupirkti tos šlovės, kurią sportininkai pelno Lietuvai savo darbu ir pergalėmis.

Tada dar nežinojome, kad už penkerių metų vėl pakilsime naujam žygiui.

(Bus daugiau)

Danutė Bindokiene

Kur Lietuvos kalbininkai?

Kadaise poetas Bernardas Brazdionis gudžiai pasakė: „Saukiu aš tautą...“ Ne vienas lietuvis šiandien — žinoma, ne taip poetiškai, bet nemažiau nuoširdžiai — sakytų: „Saukiu aš Lietuvos kalbininkus! Pabuskite, gelbėkite didžiausią mūsų tautos turtą, jos kalbą, nuo svetimybų!“

„Draugo“ skaitytojai ypač sielojasi gimtosios kalbos tersimu ir nuolat redakcijai primena, kad vėl ne toks žodis, ne toje vietoje pavartotas. Nepaisant, kiek stengiamės visas tas piktžoles išravėti, jos, žiurek, ir vėl išlenda. Džiaunisiai visai netikėtai, nes kone visi žinių šaltiniai yra kaip tik iš Lietuvos, o ten — tikri kalbos taršalų aruodai.

Verta pažymėti, kad ne vien Amerikos lietuviai savo kalbos svarumą rupinasi. Štai neseniai gavome ilgą laišką iš Tasmanijos. Jo tema — lietuvių kalbos reikalai. Daugelis, be abejonės, net nežino, kad tolimajame Tasmanijos universitete gyvena lietuvių studijų sambūris, kuris jau devyneri metai leidžia specialų leidinį, pavadintą „Lithuanian Papers“ (leidinys anglų kalba, jo bendradarbiai savo sričių žinovai, medžiaga labai svari). Vienok lietuvių kalbai Lietuvių studijų sambūriui yra tiek svarbi, kad ateinančių metų pradžioje numatoma išleisti „Svetimų skolinų žodyną“, kurį sudarė Algimantas P. Taškūnas. Kita vertus, darosi skaudu, kad lietuviai, taip toli gyvenantys nuo savo kilmės krašto, daugiau rūpinasi gimtosios kalbos svarumu, kaip kalbininkai Lietuvoje, kurių paskirtis, rodos, turėtų kaip tik būti ši sritis.

Kaip galima šiandien pateisinti nuolat girdimus ir skaitomus barbarizmus? Nejaugi jie rėžia tik užsienio lietuvių ausį, o tėvynėje priimami, kaip „modernūs tarptautiniai žodžiai, be kurių jokia kultūringa tauta negali apsieiti“? Galime sutikti su skoliniais, apibūdinančiais naujas sąvokas ar daiktus, ypač ar igūdžių, todėl „dalis labai svarbių žinių“ bus išdėstoma pilietinės visuomenės pagrindų kurse. Tuo tarpu Seimo švietimo mokslo ir kultūros komiteto pirmininko pavaduotojas Rolandas Zuozas nemanoma, kad reikalinga atskira tokia pamoka. Pasak jo, galėtų būti išdėstomas vienkartinis kursas arba su klases vadovu apsilankoma savivaldybėje ar Seime.

tus, o gal tukstančius, kitų, su kuriais norom nenorom susiduriame, skaitydami Lietuvos spaudą, klausydami žinių laidų, bendraudami su tautiečiais iš Lietuvos?

Svetimybės lietuvių kalbą skverbiasi ne vien per nepageidautinus barbarizmus, bet ir kitų kalbų įtaka, nejuokiam pasireiškiančia lietuviškoje spaudoje. Kai kur galime įžiūrėti buvusių sovietinių dešimtmečių palikimą, pvz., užsispyrusiai vadinant policijos viršininkus komisaris arba Seimo atstovus — deputatais. (Gera! dar, kad Seimas nepavadintas Duma...). O kiek kartų „mitingas“ jau po nepriklausomybės atkūrimo paminetas, tarytum visi taip greitai pamiršo, sovietinių „mitingų“ sąvoką.

Bolševikinių tvaiku padvelkia ir Dievo namu, t.y. bažnyčių, pavadinimai, teberašomi mažąja raide, juo labiau, kad dabar didžiosios raidės Lietuvos spaudoje virtusios tikra epidemija: ir prezidentas, ir nepriklausomybė, ir vyskupas, ir pirmininkas, ir popiežius, ir daug daug kitų, jau seniai, remiantis lietuvių kalbos taisyklėmis, rašytų mažąja raide (išskyrus ypatingus atvejus), dabar visur puikuojasi didžiosiomis, o Šv. Kazimiero, Šv. Petro, Šv. Kryžiaus ir kitų bažnyčių pavadinimai, kurių abu žodžiai iš esmės yra tikriniai daiktavardžiai, dažniausiai rašomi: Šv. Kazimiero, Šv. Petro, Šv. Kryžiaus...

Lyg lašas po lašo, ilgainiui prakalantis duobutė net kietame granite, svetimos kalbos įtakos naikina mūsų kalbos gyvybę ir, jeigu nebūsime budrūs, vieną dieną apsiūrėsime, kad lietuvių kalba virtusi kažkokiu nevykusiu krautiniu. Kaip buvo anuomet mums juokinga, girdint kai kuriuos vietinius lietuvius, kad jie pietums „kicene čikena žodžiai“, o šiandien naujai atvykusieji iš Lietuvos negali atsistebėti, kad mes taip „senoviškai“ šnekam, kai nacionalinė kalba yra reabilituota ir rekonstruota, atsikratinant reliktais, tad jai turi būti rodomas respektas, ypač ofisuose. Lietuvių kalba yra dabar operatyvi ir išgyvena tikra piko sezoną, žygiuodama pagal kantrį ir roko muziką į naujo modernizmo reišius. Jei-gu užsienio lietuviai nesi-jaucia komfortabiliu su šiais modernizmais, jie yra adekvatus tik fermose kiaulesserti.

GYVENIMAS KREPŠINIO AIKŠTĖJE IR ŠALIA JOS

35

VYTAUTAS GRYBAUSKAS

(Tęsinys)

Tik prabėgus ketveriems dešimtmečiams nebeįmanoma prisiminti visų komandų vardų ir rungtynių rezultatų. Todėl džiaugiuosi, kad mūsų sporto sąjunga išleido knygą „Išsivijęs lietuvių sportas“, kurioje esu aštuonių skyrių autorius apie išvykas ir lauko tenisą.

Kolumbijoje „pirmasis krikštas“ buvo sėkmingas, ir trys pergalės nuteikė viltingai. Tačiau Argentinoje laukė „šaltas dušas“ — netikėtas pralaimėjimas Buenos Aires klubui dviejų taškų skirtumu. Kitos rungtynės prieš Montevideo rinktinę, su geriausiais Urugvajaus žaidėjais, buvo kaip egzaminas. Nuo jų pri-

klausė ar mes gausim didesnę spaudos dėmesį, ar kitur busime laikomi rimtais varžovais. Komanda žaidė pasigėrėtai ir entuziastingai, ypač kai audringų žiūrovų tarpe nuolat skambėjo „Lietuva — Lietuva!“ Laimėjome 80:70. Laikraščiuose po to skambėjo: „įtemptos ir aukšto lygio rungtynės, puikus lietuvių komandinis žaidimas...“ Atvykusių į salę mūsų tautiečių džiaugsmui nebuvo ribų. Vienas pri-siartinęs tarė: „Vyrai, šį vakarą jūs mano sūnų padarėte patriotu!“ Salė tapo lietuvių pasididžiavimo ir džiaugsmo sukury.

Apie tą laimėjimą išgirdusi Brazilijos rinktinė, kuri tuo

metu buvo Pasaulio čempionas ir ruošėsi Panamerikos žaidynėms, pakviestas treniruotis rungtynėms. Pasi-priešinti nepajėgė, bet įvykis buvo reikšmingas išsivijęs krepšiniui. Įsivaizduokite — „dypukų“ komanda žaidžia prieš pasaulio čempioną!

Lietuvių rinktinės krepšininkai ir jų vadovai „padeda“ Buenos Aires lietuviams kepti jautį. Antras iš kairės — „Margučio“ radio programos vedėjas Petras Petrutis. Antras iš dešinės — rinktinės treneris Vytautas Grybauskas.

SKLINDA GARSAS APIE LIETUVŲ ARKIVYSKUPĄ

Jau antroji arkidiecezija Venezueloje atkreipia specialų dėmesį, išskeldama lietuvių arkivyskupą Teofilijū Matulionį — kandidatą į palaimintųjų ir šventųjų eiles. Ši kartą oficialus pagerbimas buvo suderintas su ambasadoriaus dr. Vytauto Antano Dambravos darbo vizitu į Carabobo valstijos sostinę Valenciją. Nors arkivyskupas José Urosa Savino dėl svarbių priežasčių buvo išvykęs, tačiau jis pavedė generaliniam vikarui mons. José Sotero Valero ambasadorių priimti ir mons. dr. Prano Gaidos knygos „El Hombre de Dios“ antrą ispanišką leidimą pristatyti su visu iškilmingumu.

Tokia buvo mons. Sotero Valero kalbos įžanga, kurioje dėkojo ambasadoriui už suteiktą galimybę susipažinti su arkivyskupo — kunigo, kalinio ir kankinio — gyvenimu, o knyga galimai plačiau paskleisti. Del ambasadoriaus Dambravos raštų ir jo katalikiškos veiklos, mons. Sotero jį vadino „Bažnyčios ambasadorium“, čia pat pažymėdamas, jog perėjimas metais didžiojo Penktadienio Jėzaus kancios apmąstymams, kalbėdamas katedroje, naudojantis ambasadoriaus „Septynių žodžių“ tekstą (leidinys jau susilaukė ketvirtos laidos). Mons. Soteras prisiminė nepriklausomybės metais gražiai sužydėjusį Katalikų Bažnyčią Lietuvoje ir pateikė statistinius duomenis, parodydamas, koks nuostabus buvo Bažnyčios ir tikinčiųjų persekiojimas sovietinės okupacijos bei priespaudos metais. Kanciose ir varge iškilusi arkivyskupo Teofilijaus asmenybė. Gerai susipažinęs su mons. dr. Prano Gaidos knygos turiniu, jis priminė daug svarbių ir įdomių faktų iš arkivyskupo švento gyvenimo. Prieš jį suklupo ir popiežius Pijus XI, ne teikdamas palaiminimą, o kukliai prašydamas vyskupą Teofilijų į pirmą palaiminti.

Padėkos zodyje, kurį išreiškė autorius vardu, ambasadorius Dambrava sake nesijaučiąs garbės svečiu, o labiau — savo šeimoje. Bažnyčia esanti kiekvieno kataliko namai, ir visi jos nariai vykdo bendrą uždavinį. Pagal Lietuvos ateitininkų šūkį: „Visa atnaujinti Kristuje“.

Labai draugiškoje nuotakoje buvo pasikeista dovanomis, jų tarpe ir arkivyskupo José Urosa Savino ambasadoriui dedikuotais dviem jo raštų tomams: „Jėzus Kristus — kelias, tiesa ir gyvenimas“.

Ambasadorius V. A. Dambrava turėjo Valencijoje plačią programą. Valencijos popiežiaus Jono XXIII Pedagoginiame institute mokslo metai buvo pradėti Lietuvos ambasadoriaus paskaita, kurios klausėsi 250 studentų ir profesorų. Kalba, pilna gyvų minčių, optimizmo ir sąmojaus, buvo sukilusių klausytojų palydėta šiltais aplošimais. Po paskaitos ambasadorius noriai atsakinėjo į klausimus apie Lietuvos istoriją, kultūrą, švietimą, valstybės atkūrimo pažangą ir jos politinį kelią, siekiant išsijungti į Europos sąjungą ir NATO. Ambasadorių maloniai stebino studentų išsilavinimas ir ypą disciplinuosumas. Pabaigoje instituto direktorė ir profesūros atstovai tarė padėkos žodį, apdovanodami ambasadorių instituto insignijomis, garbės žymenimis, instituto leidiniais ir net mokinių rankų darbo dovanomis. Ambasadorius buvo prašomas grįžti ir pasakyti kalbą instituto metinėje šventėje.

Vizito Valencijoje metu ambasadorius V. A. Dambrava turėjo išsamius pokalbius su valstijos sostinės meru Francisco Cabrera Santos ir su Valencijos lietuvių atstovais, o vakare buvo garbės svečias Tarptautinės parodos organizavimo centro direktoriaus Walter Hugo Sharpy su ruoštoje vakarienių. Jos metu buvo aptartas lietuvių prekybininkų dalyvavimas šių metų spalio mėn. pabaigoje vykstančioje tarpt. prekybos mugėje.

Rytojaus dieną ambasadorius V. A. Dambrava dalyvavo „Aidmotriz-97“ naftos produktų ir auto gaminių parodos atidaryme, dalyvaujant sostinės merui, pramonės ir prekybos sluoksnių pareigūnams, valdžios ir diplomatinio korpuso atstovams. Ekspozitais pateikė JAV, Vokietiją, Braziliją, Šveicariją, Meksiką, Japoniją, Taiwaną.

Ambasadorius davė pasiūlymus vietos dienraščiams ir televizijai. Ketvirtasis TV kanalas, rengiant specialią valandos programą apie Lietuvą, prašė ambasadorių atsiųsti tinkamas programai medžiagos bei jo asmeniškai dalyvauti.

Pirmą kartą Lietuva Valencijos tarptautinėje mugėje sėkmingai dalyvavo 1993 metais. Džiugu, kad ambasada savo veiklos tempų nemažina.

Feliksas Zubras

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

LIETUVOS VYČIŲ 112 KUOPOS RUDENINIS SUSIRINKIMAS

Susirinkimą pradėjusi pirmininkė Julija Zakarka pakvietė kun. kan. Vaclovą Zakarą sukalbėti maldą. Julija Zakarka vadovavo šiai organizacijai 1996/97 veiklos metu, o po metų pareigas perleido kitiems asmenims, tuo suteikiant galimybę parodyti sugebėjimą pirmininkavimui. Pirmininkė perskaitė susirinkimo darbotvarkę, ir pranešė, kad šis yra paskutinis jos pirmininkavimas, nes bus renkama nauja kuopos valdyba.

Kiekvienas valdybos narys atliko pranešimus apie savo veiklą. Vėliau buvo kalbama apie 84-tą Lietuvos Vyčių metinį suvažiavimą, vykusį rug-

pjūčio 7—10 d., Dayton, OH. Šio suvažiavimo metu buvo išrinkta visų Lietuvos Vyčių vyriausioji valdyba 1997/98 metams.

Visuotinio suvažiavimo metu Čikagos 112 kuopai buvo paskirta antroji vieta, pajėgumai pritraukti daugiausiai naujų narių Lietuvos Vyčių organizacijai.

Šios organizacijos jaunoji narė Andrea Deksnis laimėjo antrą vietą rašinių konkurse, kuriam prelatas Juozas Prunskis yra paskyręs lėšų, iš kurių yra teikiamos pinigines premijos. Šį sykį, rašinio tema buvo: „Kas išryškėjo Šv. Kazimiero gyvenime, kad jis tinka būti Lietuvos Vyčių organizacijos globeju“. Trečioji vieta teko Dolores Jucius.

Paskutiniame, pavaršiniame susirinkime buvo nutarta, kad ateityje susirinkimai bus

Šioje vietoje daugelis lietuvių, atvykusių į Ameriką dar praėjusio šimtmečio pabaigoje, surado darbo ir pradėjo savo nelengvą gyvenimą išsivajotoje „pasakų“ šalyje. Nuotraukoje: iš gyvulių skerdyklų rajono Čikagoje belikę tik šie vartai.

Nuotr. V. Kučo

TARP MŪSŲ KALBANT

MIESTAS DEGĖ, BET NESUDEGĖ

Praėjusiais metais sukako 125 metai nuo didžiojo gaisro Čikagoje. Šis gaisras, anų laikų skaičiavimu, padarė 192 milijonus dolerių nuostolių. Nors praėjusiais metais buvo paminėta gana apvali įvykusio gaisro sukaktis, tačiau ir šiomet nemažiau, o gal net kai kuriais atvejais daugiau, rašoma apie didįjį gaisrą.

Kas ir kaip sukėlė gaisrą? Anais senais laikais būta įvairiausių spėjimų ir samprotavimų. Nefruko ir fantastiškų teigimų. Kai kas kaltino padangėje skriejusią kometa, kurios kibirkštis neva padegė miestą. Tačiau valdžia, pasikliaudama šurinktais duomenimis, kaltininkę apšaukė našlę Catherine O'Leary. Gal, tiksliau pasakius, ne ją pačią, bet jos karvę, kuriai paspyrus žibalinę lempą, užsidegė daržinėje sukratus šienas ir kurui naudojamos anglys.

Anų laikų teigimu, ugnis bemaž apėmė daržinę, greitai medinius pastatus ir t.t. Yra žinių, kad kilusį gaisrą pirmiausiai pastebėjo, netoli Catherine O'Leary gyvenęs, medinė koja Daniel Sullivan. Sakoma, kad jis, sunkiai vilkdamas savo medinę koją, bėgėjęs šaukdamas ir ragindamas žmones gelmintis. Deja, viską naikinant ugnis greitai išsiplėtė, apimdama didelius miesto plotus.

Sudegė, suplekėjo gyvenamieji namai, valdžios įstaigos, prekyvietės ir t.t. Žuvo 300 žmonių. Turima žinių, kad gaisro metu žuvo ir vienas, neseniai į Čikagą atvykęs lietuvis. Deja, jo tapatybė nėra tiksliau nustatyta. Težinoma, kad jis buvo vienas iš 1870 m. atvykusių keliolikos lietuvių, kurie dirbo prie tiesiamo geležinkelio.

Ką ir kalbėti, didysis gaisras buvo smarkus smūgis Michigan ežero pakranteje besikuriančiam miestui. Vienok nedelsiant buvo pradėti valymo ir atstatymo darbai. Netrukus miestas ne tik atgijo, bet stačiai atgimė. Iš pelenų

daromi kas 4 mėnesiai. Nutarimas padarytas todėl, kad dauguma narių gyvena labai išsisklaide, sulaukę vėlyvo amžiaus, sunkiau yra atvykti į dažnus susirinkimus. Kitas susirinkimas vyks gruodžio 16 dieną, kurio metu bus ir Šv. Kalėdos. Julija Zakarka priminė nariams, kad jie turi lankytis susirinkimuose ir aktyviai dalyvauti veikloje.

Išgildenus numatytą darbotvarkę, prieita prie naujos valdybos rinkimų 1997/98 metams, Čikagos 112 kuopai. Buvo balsuota viešu balsavimu, pristatant kandidatą eilnamoms pareigoms.

Lietuvos Vyčių, 112 kuopos pirmininkė buvo išrinkta Mickey Petrošienė. Jos pavaduotojai: Aleksandras Močkus, Eleonora Kasputis ir Marija Deksnis. Sekretorės pareigas tęko Geri Ataplins, o kasos sekretorės Terry Vaitkus, išdą tvarkys Dolores Wainauskis.

Susirinkimų sekretorė bus Alina Giedraitienė. Organizacijos patikėtiniais sutiko būti Loraine Švelnis ir Philomena Vilutis. Tvarkos ir nuostatų pildymui išrinkti asmenys: Vincent Petrošius, Ed. Pocius, L. C. Rogers, Ed. Deksnis, Albert Dagis ir Matt Vilutis.

Buvo sudaryti keli komitetai: tai — Pagalba Lietuvai — pirmininkė Julija Zakarka, kultūros ir spaudos — Aldona Brazis, svečių priėmimo pirmininkė — Estelle Rogers, o kitoms pareigoms bus pakviesta vėliau.

Pasibaigus rinkimams, naujoji 112 kuopos pirmininkė Mickey Petrošienė dėkojo dalyviams už suteiktą garbę ir pasitikėjimą vadovauti šiai garbingai Vyčių organizacijai. Taip pat kvietė narius būti aktyviais dalyviais ir, esant reikaliui, būti pasirodusiais padėti. Tik bendrai dirbdami, sugebėsime nugalėti pasitaikančias kliūtis ir išvystysime veiklą, kuri išskels 112 kuopai pirmiausias vietas, Lietuvos Vyčių organizacijai.

Susirinkimo metu, Dvasios vadas kun. kan. Vaclovas Zakaruskas, nors sunkiai vaikšto ir yra nestiprios sveikatos, pasakė daug padrąsinančių minčių veiklos tęsimui, neaplenkiant Lietuvos reikalų ir taip pat neapleisti pareigos Dievui. Sukalbėjus užbaigus maldą, susirinkimas buvo uždarytas, o dalyviai buvo pakviesti pasivaikšinėti.

I šią patriotinę-religinę organizaciją įstoti yra kviečiami jauni, vyresni ir neseniai į JAV atvykę lietuviai.

A. Paužuolis

• 1430 m. spalio 27 d. Trakuose mirė Lietuvos Didysis kunigaikštis Vytautas. Palaidotas Vilniaus katedroje. Gimė apie 1350 m. Senuosiuose Trakuose. Buvo didž. Lietuvos kunigaikštis Kęstutis ir jo žmonos Birutės sūnus.

JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė š.m. rugpjūčio 22 d. lankėsi Washington, DC, ir susitiko su naujai prezidento Clinton paskirtu patarėju Rytų Europos reikalams, Steve Flanagan.

JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė š.m. rugpjūčio 22 d. lankėsi Washington, DC, ir susitiko su naujai prezidento Clinton paskirtu patarėju Rytų Europos reikalams, Steve Flanagan.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltul
- Perkama ir parduodama namas
- Pensininkams nuolaida

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.

Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšas S. Kane kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

HELP WANTED

Washing, D.C., lietuvių savininko „landscaping“ kompanija ieško darbininko. \$5.50 / val. Jei nori, gali dirbti 12 val. / dieną. Vieta gyvenimi bus parūpinta už \$130 / mėn. Kreiptis: Alex, tel. 202-244-2373

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, SALDYTUUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.

H. Deckys
Tel. 773-585-6624

Filmuojame Lietuvių

PAGAL UŽSAKYMĄ

VIDEO JUOSTELE ATSIUNCIAME Į NAMUS

Filmuojame gimines ir draugus, miestus ir kaimus, kapines, globėjams vaikus, šventes. Pamatykit Lietuvos savo akimis. **PUIKI PASLAUGA ĮAMZINTI PRISIMINIMUS!**

KODA SERVICE
773-330-0794

HELP WANTED

ELEKTROS ĮVEDIMAI—PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Išnuomuoju 3 mieg. kambarius; \$200 / mėn. 4565 S.Christiana Ave. Skambinti nuo 5 val. vakaro. Tel. 773-927-2745. Kalbėti angliškai

Vic. 4565 S.Christiana, Deluxe 1 bdrm., apt. spacios, gas & electric incld., wall air cond., \$560/mo.+1.5 sec. dep. & credit check. No pets! Appt. to view call Tom: 773-927-2745. Kalbėti angliškai

Mama pamiršo užprenumeruoti „Draugą“...

LIETUVA

LIETUVOS KELIŲ ŽEMĖLAPIS
Gaunamas DRAUGE
Kaina - 5.00 JAV dol.
Kaina su persiuntimu - 6 JAV dol.

Naujausios žinios iš Lietuvos „DRAUGE“

LITHUANIAN DIASPORA KINGSBERG TO CHICAGO
Anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenan

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiško kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol negyventi vertybių konfigūracija. Studijų dnamiško eigoje, skverbiamasi į diasporos mentalitetą, išryškina Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškinama. Kaip apsiginklavus sava ideologija, galima taikinti sugretinti savojo tautiško pagrindus su Amerikos tautiško principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiško supra-timu— pajautimu. Dėmesio centre — lietuviai ateiviai. Apisirojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuviai ateiviai 1867–1914) — lietuviai, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru palikę gimtąją kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948–1952) — be didesnių išimčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) — vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip antroji banga perėmė pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knyga sudaro 330 psl., didelio formato. Išeido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. „sales tax“.

Gaunama „Drauge“

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
informacijos skyrius
Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
Tel.: (700) 471-1711

EKONOMIKA. ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

AR REIKIA PRIVATIZUOTI NAFTOS JUNGINIUS?

Nuomones šiuo klausimu spausdina „Verslo žinios“. Pasak Privatizavimo komisijos pirmininko akademiko Eduardo Vilko, privatizuoti reikia, kad ši struktūra geriau veiktų. Daug metų Mažeikių naftos perdirbimo įmonė dirbo trečdaliu pajėgumu. Privati įmonė sau to neleisti. Dirbdama ne visu pajėgumu, ji neša nuostolius Lietuvai. Pastaruoju metu įmonė yra pelninga, tačiau, pagal E. Vilką, ją reikia privatizuoti, kad nebūtų jokių „pastaruoju metu“.

Kita priežastis, dėl kurios reikia privatizuoti, yra ta, kad valstybei reikia lėšų.

Nenorėjęs būti įvardintas, Krikščionių demokratų partijai prijauciantis, nepartinis valdininkas „Verslo žinioms“, be kita ko, sakė, jog galima diskutuoti ir kitu aspektu. Aukštinius kiaušinius dedančią vištą mažai kas pajau. Biržų „Naftotiekis“ ištis visada labai pelningas. „Mažeikių nafta“ pastaruoju metu — irgi. Bet apie pastarosios neperspektyvumą šiandien sunku kalbėti, nebent vertintume jos verslo planą. Paprastai, privatizuojant įmonę, gausybę žmonių atleidžiama, ir tai jau būtų neigiamos privatizavimo pasekmės. Bet kiekviena bendrovė nori turėti darbuotojų kuo mažiau ir kad jie galėtų dirbti kuo mažesniais sąnaudomis.

Kai kas baiminasi, kad privatizavus, pvz., „Mažeikių naftą“, degalų kainos staiga pakils ir gal net priylgs vakarietiškomis. Bet tai, nepaisant visų mūsų pastangų, vis tiek kada nors įvyks. Žinoma, būtų labai gerai, jei rinkos kainos atsirastų kartu su mūsų gyvenimo lygiu. O dabar — reikia skaičiuoti ir rinktis, kas bus pelningiau — parduoti arklį su vežimu ar kiekvieną atskirai.

DOVANOS BUS IKAINOTOS RINKOS VERTE

Nuo kitų metų pradžios valstybė rinks mokesčius už paveldimą ar dovanojamą turtą. Vyriausybė pritarė nutarimui, kuriuo numatoma tokį turtą įkainoti rinkos verte. Remiantis kitų šalių patirtimi, bus apmokestinama 70 proc. paveldimo ar dovanojamo turto vertės, o akcijų, kitų vertybinių popierių — 70 proc. jų nominalios vertės.

Pasak finansų ministro Algirdo Šemetos, dėl dovanojamo turto yra didžiulė problema, nes fiktyviai įforminti dovanojimai padeda nuslepti realias pajamas. Dabar dovanojimo ar paveldėjimo būdu gautos pajamos bus apmokestinamos, o mokesčio dydis priklausys nuo dovanojančiojo ar paveldėtojo giminystės artumo. Pvz., kai turto vertė yra mažesnė negu pusė milijono litų, paveldėtojai — tėvai, seneliai, vaikai, broliai ar seserys moka nuo 1 iki 2 proc. dydžio mokesčių. Kitiems asmenims teks mokėti 10 proc. dydžio mokesčių. Kai paveldimo ar dovanojamo turto rinkos vertė didesnė nei pusė mln. litų, mokesčiai atitinkamai didėja nuo 2 iki 25 proc.

Paveldimi ar dovanojami brangakmeniai ir gaminiai iš jų įvertinami pagal tarptau-

tinus „Palmier's Market Monitor“ bei „Rapport Diamond Report“ katalogus.

JEI TETULĖ SUMANYS DOVANOTI BUTĄ...

„Lietuvos rytas“ aiškina siūlytą sprendimą apmokestinti dovanojamą ir paveldimą turtą pasekmes.

Kaip žinia, nuo kitų metų pradžios Lietuvos gyventojai ir turtą Lietuvoje paveldėję ar dovany gavę užsieniečiai mokės mokesčius už kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą, pinigų, vertybinių popierių, tauriųjų metalų bei brangakmenių.

Ką tai reiškia? O tai, kad jeigu gera teta sumanys padovanoti studentui prieš 30 metų statytą standartinį dviejų kambarių butą blokiniame name, studentas turės sumokėti valstybei maždaug 5,500 litų. Finansų ministras Algirdas Šemeta mano, kad žmogus gali pasirinkti — imti dovanojamą turtą ir „siekti“ sumokėti valstybei, ar jo neimti. Tiesa, mokesčių už tautos dovanojamą turtą studentas galėtų išvengti, įregistruodamas buto pirkimą. Tačiau tuomet studentui teks deklaruoti pajamas.

Toliau dienraštis rašo: „Finansų ministras buvo dešus teigdamas, kad gavęs dovanų žmogus galės rinktis — negalėdamas sumokėti 5,500 litų ir deklaruoti pajamų, kurių dar neturi, studentas atsiskais dovanos“.

Vyriausybės posėdyje, ginčydami naujuosius mokesčius, A. Šemeta kalbėjo, kad dažnai, dovanojant turtą, siekiama nuslepti nedidelę uždirbtą pajamą, nes dovanojimo sandoriai dažniausiai yra fiktyvūs.

Laisvosios rinkos instituto finansų ekspertė Rūta Vaišienė mano, kad nesąžiningiems žmonėms mokesčiai netaps kliūtimi. „Sutinku, kad 5 arba 10 tūkst. litų gali sustabdyti sukčių, tačiau šešėlinės rinkos banginių jie nepaveiks“. Šio instituto specialistai apskritai mano, kad neturi būti taikomi jokie turto mokesčiai. Apmokestinti reikia tik tai, kas žmogui duoda pajamų.

Vilniaus verslo konsultacijų centro direktoriaus pavaduotojas Ramūnas Darulis mano, kad žmonės turi teisę išleisti pinigų arba juos kaupti ir be jokių suvaržymų palikti turtą kam nori. „Mokesčiai bausti negalima, — sakė jis. — Šiuo atveju atrodo, kad siekiama bausti už nusistojusią laimę. Kitaip tariant, tarsi atkuriamą lygį. Laimingasis vertiamas pasidalinti su negavusiu palikimo. Žmonės niekada nebuvo ir nebus vienodi. Skiriasi jų sugebėjimai, pajamos ir sėkmės“.

BĖGO NUO BANKROTO

Pastaraisiais metais viena didžiausių Lietuvos pramonės įmonių „Alytaus tekstilė“ merdėjo: neliko didžiosios Rytų rinkos, vidaus klientai dėl infliacijos taip pat liko be lėšų ir negalėjo atsiskaityti už audinius, todėl įmonė neturėjo už ką pirkti medvilnės. Darbininkai, negaudami algų, grąsino maištais ir revoliucijomis. Tačiau tikroji bankroto kilpa užsiveržė tada, kai Valstybinis komercinis bankas atsi-

Javapjūtė Lietuvoje.

Nuotr. Algimanto Žižiūno

sakė pratęsti kreditą. „Alytaus tekstilė“ iš šio banko pasiskolinusi 7 mln. litų, iš kurių 4 mln. jau sugrąžino, o dėl likusių 3 mln. atsidūrė teisme, rašo „Respublikos“ priedas „Rinka“.

Nuo bankroto įmonę išgelbėjo bankas „Hermis“, surizikavęs perimti tą 3 mln. litų skolą ir paskolinti dar 1 mln. dolerių medvilnės žaliavai pirkti. Tai leido įmonei pamazų vėl atsistoti ant kojų. Pasak generalinio direktoriaus Gintauto Andriūškevičiaus, vienintelis kelias tokiam pramonės gigantui dirbti pelningai — tai dirbti visu pajėgumu. Alytiškių tikslas — kas mėnesį parduoti ne mažiau kaip 20 mln. vertės audinių ir siuvinių. Kol kas parduodama už 15-16 mln. litų.

Tik apie penktadalį „Alytaus tekstilės“ gaminių lieka Lietuvoje. Keli procentai lietuviškų drobelių išvežama į Latviją, Estiją, Nepriklausomų valstybių sandraugos šalis, tačiau beveik trys ketvirtadaliai audinių jau keliauja į Europos rinką.

Įmonė pateikia apie 170 pavadinimų audinių, nemažai parduodama iš savo audinių pasiūtų patalynės komplektų, užuolaidų ir medvilninio audinio. Įvairus pasirinkimas leidžia plėsti rinką, ieškoti naujų klientų.

Gintautas Andriūškevičius prisipažįsta, kad vadovaujant nuo bankroto bėganciai įmonei, dažnai tenka patirti daug įtampų, o kai kasdien galvoje, sustos kombinatas ar ne, tai jau ne gyvenimas, o tikra kancija. Direktorius įsitikinęs, kad bankroto atveju jam Alytuje nebeliktų vietos — tiek, daug žmonių su „Alytaus tekstilės“ sieja geresnio gyvenimo viltis.

Kartais tiesiog norisi viską mesti arba permesti tą našta ant kito pečių, — sako jis. „Kito pečių“ tai — savininkas, kuris galėtų priimti įmonę naujam gyvenimui, investuodamas maždaug 65 mln. dolerių. Privatizavimas — vienintelė reali įmonės perspektyva, juolab, kad išvengus bankroto atsiranda ir rimtų pirkėjų. Kol kas bendrovės įstatinis kapitalas — 100 mln. litų. 63 proc. akcijų valdo valstybė.

Net ir svajojant apie greitas permainas, tenka grįžti į realybę ir spręsti kasdienes problemas. Neseniai įmoneje apsilankius Seimo nariams, buvo įteiktas visas paketas prašymų, kuriuos patenkinus lietuviški audiniai pirkėjus pasiektų greičiau ir paprasčiau. Viena alytiškių, kaip ir kitų didžiųjų įmonių, bėdų — nuostoliai dėl nesureguliuoto lito ir JAV dolerio kurso. Audinių kaina, keičiantis Europos valstybių kursui dolerio atžvilgiu, pakilo 10-19 proc., todėl dalis pirkėjų nori atsiskaityti kontraktų arba reikalau-

ja mažinti kainas. Įmonės vadovai mano, kad vyriausybė galėtų nuostolius kompensuoti iš Eksporto skatinimo fondo.

LIETUVIŲ NAUDA ŠVEDAI IR DANAI GAUDO

Arba pasakojimas apie tai, kaip žmogus, radęs aukso gabalą, kvietėsi kaimyną jį pakelti, nes pats tingėjo pasilenkti, — taip rašo Edmundas Paldavičius „Lietuvos aido“.

Naftos paieškos ir žvalgybai Lietuvoje 1964 m. įkurta „Naftos žvalgybos ekspedicija“, nuo 95 m. tapusi akcine bendrove „Geonafra“, kurios 82 proc. įstatinio kapitalo priklauso valstybei, 18 proc. — privačioms struktūroms. Iki 1993 m. ji buvo vienintelė įmonė Lietuvoje, atliekanti naftos paieškas, įvertinanti atrastus naftos išteklius ir išgaunanti naftą. Per 32 metus surasta 19 naftos telkinių, iš jų 10 yra svarbūs pramonei, nes galima išgauti apie 8 mln. tonų naftos. Į šį darbą įdėta daug pinigų. Tačiau taip buvo iki 1993 m. Paskui atėjo švedai. Buvo įkurta uždaroji akcinė bendrovė „Gencių nafta“. Švedų firma „Svenska Petroleum Eksploration AB“ tapo valdytoja ir pareikalavo dalytis iš naftos gavybos gautomis pajamomis netgi atgaline data. Tuometinė bendrovės valdyba sutiko, nors švedai į gavybos procesą nebuvo įdėję nė cento. Naftos gavybos verslovės statybą švedai vilkino ir tebevilkina. Padariniai — verslovės statyba prabrangsta daugiau negu milijonu JAV dolerių, neskaitant valdymo išlaidų, kurios laikomos investicijomis. Verslovės statybos pabaiga nukeliama iki 1997 m. pabaigos.

1995 m. „Geonafra“ kartu su Danijos bendrove DONG įkūrė UAB „Minijos nafta“. Šis Šilutės rajone, Vilktyčiuose esantis naftos telkinys — produktiviausias Lietuvoje. Kad telkinį būtų galima eksploatuoti, į jį įdėta 11-24 mln. litų. Kaip rašo „Lietuvos aidas“ į DONG korporaciją susijungusios 5 Danijos bendrovės, sėkmingai „melžia Vilktyčių žemėje esantį juodąjį auksą“.

Dienraštis, analizuodamas pasirašytąsias sutartis, daro išvadą, kad atėjus į lietuviškos naftos ūkį tokiems in-

vestuotojams, „Geonafra“, pradusi visus pelningiausias telkinius, ateityje neturės lėšų ir dabar jau lenda į skolas. Įsijungus akcijų persikirstymo mechanizmui ir pati „Minijos nafta“ gali tapti DONG nuosavybe.

IŠ VILNIAUS TIESIAI Į NEW YORK

„Lietuvos avialinijos“ pasiryžusios pradėti tiesioginius skrydžius iš Vilniaus į New Yorką išsinuomotu lėktuvu „Boeing-767-300“. Kaip rašo „Rinka“, tokio lėktuvo nuoma vienam mėnesiui kainuoja iki 350,000 dolerių. Tai nemaža investicija, tačiau „Lietuvos avialinijų“ vadovai jau apsisprendė. „Lietuvos avialinijų“ generalinis direktorius Stasys Jarmalavičius sakė: „Šį mėnesį baigsiame ekonominius apskaičiavimus. Nors ir suprantame, kad JAV bus mums sunkiausiai įkandama kryptis. Skraidymo departamentas skaičiuoja, ar „Boeing — 767-300“ išlaikys Vilniaus oro uosto takas, nors mes jau žinome, kad lėktuvas tinka pagal tako galimybes. Gal šis skrydis pirmus metus ir nebus ekonomiškas, tačiau po metų kitų ims duoti pelną“.

Manoma, kad keleiviai geriau palauks tiesioginio skrydžio į New Yorką, nei skris su persėdimu kituose miestuose. Techniškai nėra jokių kliūčių nusikristi į Ameriką — lėktuvas į Tel Avivą skrenda 4 valandas, o į New Yorką — 8. New Yorko oro uostai užimti lygiai taip pat kaip ir Londono — lėktuvas leidžiasi ir kyla kas dvi minutes. Lietuvių pilotai tam parengti.

Su amerikiečiais jau deramasi, kad „Lietuvos avialinijų“ skrydis į New Yorką būtų suderintas su skrydžiais į kitus JAV miestus.

Tikimasi, kad „Lietuvos avialinijos“ pradėjęs skraidyti tiesiai į New Yorką, bilietų kainos dar atpigs, nors jau dabar į New York ir atgal galima nusikristi už 550 dolerių. Tačiau šiandien iš Vilniaus į Ameriką bilietų negausite — visi bilietai per Londoną, Amsterdamą yra užsakyti iki spalio mėnesio.

Rima Jakutyte

A.†A.

AMALIJA GULBINIENEI

mirus, dukrai ELENAI, mūsų draugijos narei, ir žentui ALFONSUI reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Lietuvos Dukterų draugijos

DVIEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

VERUTĖ MYKOLAITIENĖ MIKULYTĖ

1940 m. baigė Šiaulių mergaičių gimnaziją. Nuo 1945 m. iki 1949 m. vadovavo Rebendorfo prie Eichstaetto, Vokietijoje stovyklos bažnytiniam chorui ir priklausė, muz. Zenono Jonušo vedamam, muzikiniam ansamblui.

1954-1956 m. buvo Muencheno lietuvių bendruomenės valdybos išdininke, nuo 1957 m. iki 1960 m. Vokietijos lietuvių krašto valdybos sekretore ir Vasario 16-osios gimnazijos mergaičių bendrabučio vedėja. 1960 metais atvyko į JAV. Mire 1995 m. spalio 20 d.

Sv. Mišias už a.a. Verutės sielą atnašaus kun. Juozas V.Kluonius spalio 20 d. Holiday, Florida.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Verutę savo maldose.

Nuliūdę: vyras Stasys ir sūnus Algimantas

A.†A.

REGINAI PETRAUSKIENEI

mirus, sūnui VITUI, dukrai ALDONAI ir jų šeimoms reiškiamė užuojautą ir kartu liūdime.

B.Čiunkienė

J.Jančiuskienė ir sūnus Robertas

A. ir V.Osteikiai

A. ir E.Osteikiai

V.Patalauskienė

A.Petrauskienė

S. ir N.Sliziū

R. ir A.Tamulioniai

A. ir R.Vaitiekaičiai

A.Vilkusienė

A.†A.

AMALIJA GULBINIENEI

mirus, dukrai ELENAI ir žentui ALFONSUI reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Melrose Parko ir apylinkės Lietuvių klubas
LB Melrose Parko apylinkė

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad š.m. spalio 9 d., Troy, Michigan mirė mūsų Mamytė, Motutė, Sesutė, Uošvė ir Teta

A.†A.

Dr. REGINA PETRAUSKIENE

Gimusi 1917 m. rugsėjo 17 d. Simno valsčiuje, Alytaus apskrityje, Amerikoje išgyveno 47 metus. Gyveno Dearborn Heights, Michigan. Lietuvoje baigusi Vytauto Didžiojo universitetą, odontologijos fakultetą.

Nuliūdę liko sūnus Vytautas, marti Birutė, vaikai Kristina; dukra Aldona ir žentas Kęstutis Šontas, vaikai Liana ir Romas; sesuo Zosė Stašionienė su šeima gyvenanti Floridoje, dukterė Nijolė Šnapštienė su šeima ir daug kitų giminų Lietuvoje ir Amerikoje.

Po gedulingų šv. Mišių spalio 13 d., kurias aukėjo Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas ir kun. Aloyzas Volskis, Velionė buvo palaidota šalia vyro a.a. Petro Petrausko, Holy Sepulchre kapinėse, Southfield, Michigan.

Nuoširdžiai prašome visus prisiminti savo maldose mūsų mylimą Mamytę, Motutę, Sesutę, Tetą ir Uošvę dr. Reginą Petrauskienę.

Nuliūdę: sūnus ir dukra su šeimomis

Laid. dir. Yolanda M.Zapackienė, tel. (313) 554-1275

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvos Vyčių 36 kuopos, veikiančios Brighton Parke, susirinkimas vyks spalio 20 d., 7:30 val. vak., Nekalto Prasidėjimo M. Marijos prapijos mokyklos salėje. Bus 1998 m. valdybos rinkimai. Kvietiami atsilankyti visi nariai ir visi, norintys prisidėti prie prasmingos Lietuvos Vyčių veiklos. Po susirinkimo bus pabendraujama ir kavutė.

Silvija Vėlavienė, valstybinės Martyno Mažvydo bibliotekos lituanistikos skyriaus vedėja, „Mažvydiana“ keliaujančios parodos autorė, dalyvaus M. Mažvydo Katekizmo 450 m. sukakties paminėjime sekmadienį, spalio 26 d., 3 val. p.p., Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Visi nuoširdžiai kviečiami.

JAV LB XV tarybos sesijoje Philadelphiaje iš Lemonto LB apylinkės dalyvavo: apygardos pirm. Birutė Vindašienė, tarybos nariai — Juozas Polikaitis, dr. Leonidas Ragas, Kazys Laukaitis. Taip pat pranešimą padarė JAV LB Garbės teismo pirm. dr. Antanas Razma, o sekmadienį per Mišias giedojo sol. Praurima Ragienė, smuikavo L. Ragas ir Julius Vėlavaitis.

Apmadu likti už durų, tad patartina iš anksto pasirūpinti bilietais, iš visad pilnas sales priviečiančio, estrados dainininko Vytauto Kernagio koncertą, pavadintą „Širdelės mano“, šeštadienį, spalio 25 d., 7 val. vak., Jaunimo centre. Bilietus galima įsigyti kasdien Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, o savaitgaliais — Jaunimo centre ir PLC. Lemonte. Visų koncerte laukia „Lithuanian News Radio 750/Zemė L Productions“ radijo laidų redakcija.

SKELBIMAI

x Dr. Alina ir V. Domanskiai, Palos Park II, Vincas ir Dana Baziai, Oak Lawn II, Elena Jasaitienė, St. Peterburg FL, Lietuvos našlaičių rėmėjai, pratešdami paramą kitiems metams visi atsuntę po \$150-metinių našlaičių mokestį. Dekojame! Lietuvos Našlaičių globos komitetas, 2711 W. 71 St. Chicago, IL 60629.

(sk.) x Lietuvių Fondui vėjus proga aukojo: \$3000 Justinas Liaukus, po \$100 Bronė Čizikaitė, Janina ir Ira Marks, Marija Petrauskienė, Šarūnas ir Audronė Užgiris, Antanas Zailakas, dr. R.R. Žukaitis. Nuosirdžiai dekojame ir prašome aukas siusti ir įsigyti bilietus lapkričio 8 d. pokyliui LF būstinėje, 14911-127th St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 257-1616.

(sk.) x Dail. Magdalenos Stančionienės batikos ir grafikos paroda Lietuvių Dailės muziejuje, Lemont, IL spalio 18 d. iki lapkričio 9 d. Atidarymas šeštadienį, spalio 18 d. 7 val. vakaro.

(sk.) x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimėjimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road, Tel. (773) 847-7747.

(sk.) x Siuntiniai, pinigai į Lietuvą per TRANSPAK, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 773-838-1050.

Nepamirškime BALFo! Jau įpusėjo spalio mėnuo, skirtas rinkti aukas vargstantiems mūsų tautiečiams ir per BALFą ją siųsti ten, kur labiausiai reikia. Daugelyje vietų aukų rinkėjai aplanko lietuvių namus, bet Lemonto apylinkėje BALFo 28 skyriaus valdyba aukas rinks visais spalio mėn. sekmadieniais prieš ir po Mišių Pal. Jurgio Matulaičio bažnyčios prieangyje.

Čikagos paežerėje esančiam Field (Gamtos) muziejui pavyko iš varžytinių įsigyti labai reikšmingą eksponatą — gerai išsilaikiusį suakmenėjusį dinosauzų „Tyrannosaurus rex“ skeletą. Šis dinosauzas laikomas pačiu plėšiausiu, buvęs 40 pėdų ilgio ir svėręs apie 7 tonas. Jis gyveno maždaug prieš 67-65 milijonus metų. Skeletas rastas South Dakota valstijoje 1990 m. Iki šiol tokiame stovyje planetoje rastas tik 21 t. rex skeletas. Varžytinėse Field muziejus už jį mokėjo netoli 8 mln. dolerių. Publika galės jį pamatyti maždaug 2000 m.

Prel. Juozo Prunskio 90 metų sukakties šventei ruošti Ateitininkų namų valdyba kviečia organizacijų atstovus į pasitarimo posėdį spalio 22 d., trečiadienį, 7:30 val. vak., Ateitininkų namuose. Daugiau informacijų teikia Raminta tel. 630-377-9957.

Moteris savo žiniomis, patirtimi ir sugebėjimais vis labiau išsileja į šių dienų mokslo pasaulį. „Moters savaitgalio“ rengiamo spalio 25-26 d. Pasaulio lietuvių centre, paskaitos taip pat labai įvairios — pradedant literatūra, baigiant religija. PLC renginių komitetas kviečia visuomenę gausiai dalyvauti.

Sol. Lijana Kopūstaitė-Paulaitė ir pianistė Gintė Čepinskaitė koncertuos Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte, spalio 19 d., 1 val. p.p., o Jaunimo centre spalio 26 d., 3 val. p.p.

STIKLO MENO PARODA

Jeffrey E. Spencer, chirop. daktaras, yra išgarsėjęs stiklo menininkas ir jau keleri metai sėkmingai dalyvauja parodose. Jis yra žinomas lietuvių, Prano ir Raisos Urbanų iš Los Angeles, CA, priemiesčio, zentas (Kristinos Urbanaitės vyras), gyvenantis Grants Pass, OR.

J. Spencer darbai, kaip ir kitų aštuonių stiklo menininkų, bus išstatyti „The Figure“ parodoje New York Miller stiklo galerijos pastango-mis SOFA suvažiavime, gyvenamajame šį savaitgalį Čikagos Navy Pier. SOFA (Sculpture Objects and Functional Arts) yra ketvirta metinė skulptorių kūrinių paroda, kurioje dalyvauja 96 meno galerijos ir meno pirkkliai iš įvairių pasaulio kraštų. Jos metu bus ir paskaitų bei specialių parodėlių. Miller galerijoje (Exh. No. 420) galima bus rasti platesnį paaiškinimą ir apie J. Spencer meną.

Ketvirtadienį vakare bus pradinis atidarymas John Thomas Graciano fondo labui. Fondas remia Children's Memorial ligoninę ir jos Pediatrics AID programą. Pagrindiniai SOFA rodiniai vyks spalio 17-19 d. Navy Pier. Platesnę informaciją gali suteikti „Expression of Culture, Inc“, tel. 800-563-7632.

PRAMOGINĖS MUZIKOS KONCERTO BELAUKIANT

Šis ruduo ypač yra turtin-gas įvairiais kultūriniais bei pramoginiais renginiais. Organizacijos suka galvas, kaip patraukti visuomenę į savo renginius, kad papildytų savo išdus.

Per spaudą ir radijo bangomis vakarais sklinda žinia, kad „Margucio II“ radijo laida rengia idomų ir retą pramoginį koncertą. Spalio 19 d., sekmadienį, 3 val. p.p., Jaunimo centre vyks Bostono vyrų seksteto koncertas. Ta proga, spalio 13 d. „Margucio II“ valdyba buvo susirinkusi posėdžiui. Posėdyje valdyba pasidalino koncerto ruošos dar-bais ir aptartą tolimesnę „Margucio II“ veiklą.

Turime šimtus veikiančių organizacijų. „Margutis II“ niekada neatsisako skelbti jų veiklą. Tiesa, daugumas organizacijų prisimena „Margucio II“ radijo laidą ir atsiunčia aukas, už kurias „Margucio II“ valdyba yra nuoširdžiai dėkinga. Tačiau reikia nuolat budėti ir kaip nors papildyti išdą. „Margutis II“ nėra pelno siekianti organizacija. Savo skelbimais garsina visas organizacijas, jų labdarinę veikimą ir teikia lietuvių kalba žinias.

Kaip ir ilgame šios radijo valandėlės veiklos laikotarpyje, taip ir dabar, reikia pagalbos. Tikime, kad spalio 19 d. klausytojai ir rėmėjai užpildys Jaunimo centro salę. Bostono vyrų pramoginės muzikos sekstetas atliks nuotaikingą programą. „Margutis II“ kviečia atsilankyti į koncertą ir prašo pakviesti savo draugus, pažįstamus. Paskirkite sekmadienį šiam gražiam koncertui.

Bostono vyrų seksteto vienu-tui vadovauja labai gabi muzikė Daiva Navickienė. Bilietų į koncertą galima įsigyti „Seklyčioje“ ir spalio 19 d. prieš koncertą nuo 2 val. p.p. Jaunimo centre. Koncerto pradžia 3 val. p.p. Iki pasimatymo koncerte!

M.R.

Marija Paliokas, St. Petersburg, FL, siūsdama prenumeratos mokestį, pridėjo 105 dol. laikraščio išlaidoms sumazinti. Tariame širdingą aciu!

Smuikininkė Linda Veleckyte ir muz. Alvydas Vasaitis, atlikę programą metinėje Nekalto Prasidėjimo M. Marijos seselių rėmėjų šventėje.

Čikagos ir apylinkių Nekalto Prasidėjimo M. Marijos seselių rėmėjų metinėje šventėje rugsejo 28 d. Jaunimo centre, iš kairės: ses. Onutė, ses. Stasė ir Grožyda Giedraitytė.

Pilna Jaunimo centro didžioji salė svečių Nekalto Prasidėjimo M. Marijos seselių rėmėjų šventėje rugsejo 28 d.

PUTNAMO RĖMĖJŲ VAKARIENĖ

Julija Smilgienė.

Kaip kiekvienais metais, Nekaltai Pradėtosios Marijos seselių rėmėjų vakarienei prasidejo šv. Mišiomis Tėvų jėzuitų koplyčioje. Šv. Mišias aukojo kun. J. Vaišnys, SJ. Jis savo pamokslu priminė, kad šandien turėtų sakyti tris pamokslus: vieną apie Evangeliją, kitą apie seses ir trečią apie rėmėjus. Trumpai sutraukus šias tris mintis, kun. Vaišnys savo pamokslu išryškino, kad visi Bažnyčios nariai tarnauja Kristui — pradedant pačiu popiežiumi, kunigais, vienuoliais, seselėmis ir rėmėjais. Padėdami vieni kitiems, remdami vieni kitus, visi savaip apaštaliauja ir prisideda prie Kristaus Evangelijos skleidimo. Juk ir pats Kristus liepė apaštalams eiti į visas šalis ir

skelbti jo mokslą.

Šv. Mišių auką praturtino sol. Margarita Momkienė, pagiedodama tris giesmes, vargonais palydint Manigirdui Motekaičiui.

Po Mišių Jaunimo centro didžiojoje salėje vyko metinė rėmėjų vakariene. Rėmėjų valdybos pirmininkė Julija Smilgienė pasveikino susirinkusius svečius prie Juzės Ivašauskienės ir Izabelės Stončienės gėlimų papuoštų stalų. Ji pasidžiaugė ir padėkojo už apsilankymą į šią vakarienę, kai tiek daug renginių vyksta kiekvieną savaitgalį. Po to ji paskvietė seselę Onutę Mikailaitę pakalbėti. Seselė dvejus metus dirbo Lietuvoje su jaunimu. Ji prisipažino, kad jau prabėgo šešeri metai, kai ji paskutinį kartą lankėsi Čikagoje. Seselė labai, labai dėkojo visiems susirinkusiems už nuolatinių, ištikimų, metų metais nepailstantį, seselių veiklos rėmimą. Ji sakė, kai pamatai televizijoje žinių laidas, pagalvojai ir klausai savęs, nejaugi nebėra gerų žmonių pasaulyje? Bet, ji sakė, reikia pasidžiaugti ir pamatyti kiek daug gero yra aplink mus. Darydami gerą, mes patys džiaugiamės, nes gerumas niekada neišblėsta. Gerumas — tai veikli meilė. Kaip paprastai skamba, kai Evangelijoje rašoma, kad Kristus ėjo, darydamas gerą.

Seselė gerumą pailustravo keliais pavyzdžiais. Vienas buvo, kaip muzikantas, pamatęs pro langą kai sprogsi bomba Sarajevo aikštėje užmuše 20 žmonių, jis šio įvykio taip buvo paveiktas, kad po to kiekvieną dieną atėjęs prie tos vietos grojo liudną muziką tų žuvusiųjų atminimui.

Seselė trumpai priminė, kad nekaltai patekęs žmogus į kalėjimą, tik per šypseną su-rado kelią į laisvę. Seselė taip pat priminė paskutiniui laikui buvusius dvejus garsių pasaulio moterų mirtis — Dianos ir Motinos Teresės. Laikraštyje buvo įdėta nuotrauka, padaryta per jų susitikimą. Ką šios moterys turėjo bendra, gyven-damos tokius skirtingus gyvenimus? Jos abi nebijojo paliesti ligonių, paguosti ji ir jam nusišypsoti, duoti jam vilties. Seselė tęsė, kaip Motina Teresė buvo pakviesta kalbėti kaliniams. Ši mazutė moteris, išėjusi prieš kalinių auditoriją, sakė: „Tarp mūsų nėra skirtumo, nes visi esame nusidėjėliai. Tik jus jau pagavo, o mus dar ne“.

Seselė Onutė Mikailaitė sakė, kad gėris visada nugalė blogi, kuris tyra trumpas ir laikinas.

Vakarienos meninę programą atliko muzikas Alvydas Vasaitis su smuikininke Linda Veleckyte. Galima sakyti, kad šitie muzikai grojo piano ir smuiko duetus, nes juodu taip puikiai papildė vienas

kitą. Nors atlikti muzikines programas vakarienos metu nėra palankiausios sąlygos, tačiau muz. Vasaitis ir smuikininkė Veleckytė rimtai atliko nuo lyriškiausių kūrinių iki gyvo ir energingo vengriško cardaso.

Po vakarienos pirm. Julija Smilgienė padėkojo visoms ir visiems, prisidėjusiems prie šios vakarienos pasisekimo, ypač vyriausiai, nepavargusiai šeiminkai Onai Norvilienai. Taip užsibaigė dar vienas renginys, kuris savo aukomis prisidėjo prie seselių remiamų gerų darbų.

Saulė Jautokaite

Atsiųsta paminėti

Algirdas Šerėnas, „Vorkutos mirties lageriai“. Išleido Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras kartu su Pasaulio Lietuvių Bendruomene, Vilnius, 1997 m. Vyr. redaktorė D. Kuodytė, dailininkas A. Žvilius, spausdino P. Kalibato individuali įmonė „PETRO OFSETAS“.

Tai pats vėliausias „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ tomas, tęsiantis ankstesnį PLB užmojį, kaip galima tiksliau pavaizduoti mūsų tautos kančias ir okupanto nežmogiškumą. Nors jau daug apie tai rašyta, daug dar neišleistos medžiagos liko, bet ir ši 672 psl. apimties knyga toli gražu ne viską suregistruoja. Vien šį (kaip ir ankstesnius) tomą beskaitant, negalima nusikratyti pasibaisėjimo šurpu. Ypač kai suregistruotos lageriuose gyvybę praradusių kalinių mirties priežastys: dizenterija, plaučių uždegimas, džiova, širdies ligos, vidurių opos, įvairūs sužeidimai, demėtoji šiltinė, tok-sinė dipepsija ir t.t. Tai tikslia to žodžio prasme buvo mirties lageriai, ir kad iš vis juose žmonės išliko gyvi, yra tikras stebuklas.

Knyga kruopščiai paruošta, savo paskirtį atliekanti. Turinys suskirstytas skyriais: yra lentelių, nuotraukų, sąrašų ir kitų, svarbių detalių, geriau nušviečiančių mirties lagerių padėtį. Knyga gaunama ir „Draugo“ knygyne.

„Skautų aidas“, 1997 m. rugsejis, Nr. 7. Redaktorius v.s. Antanas Saulaitis ir

Pelėdų skiltis; administratorė v.s. Albina Ramanauskienė, 4613 W. 106 Pl., Oak Lawn, IL 60453. Šis numeris yra ypač gražiai paruoštas, daro gerą įspūdį. Juo verta susi-

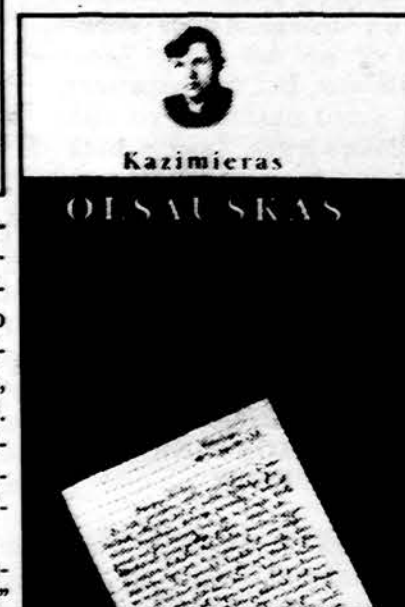

domėti ir neskautams. O galbūt pats geriausias dar-belis, jau aktyviai veikloje neda-lyvaujantiems, skautams: už-prenumeruoti „Skautų aidą“ savo pažįstamiems ar gimini-naičiams, auginantiems šeimas Lietuvoje. Tai gražios, jaunatviškos, krikščioniškos spaudos pavyzdys.

„Kazimieras Olšauskas. Profesorius, kunigas, Sibiro kankinys“. Leidinį sudarė Danutė Mukienė ir Rozalija Valiūnienė. Knygos leidimą finansavo Eduardas Olšauskas. Vilnius-Plungė, 1997 m. (Žemaičių kultūros draugijos redakcija).

Kun. dr. Kazimiero Olšausko darbu, 1937-1944 m. išspausdintų atskiromis brošūromis, paskelbtų „Žemaičių prieteliuje“, „Žemaičių žemėje“, „Židinyje“, rinktinė. Taip pat išspausdinti kun. dr. K. Olšausko laišakai giminėms bei draugams, rašyti iš Sibiro, ir trumpa jo gyvenimo bei darbų apžvalga.

Knyga kietais viršeliais, iliustruota nuotraukomis ir dokumentų faksimilėmis.

„Pasaulio lietuvis“, 1997 m. rugpjūtis/rugsejis, Nr. 8-9. Leidžia Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, redaguoja Bronius Nainys, administruoja Baniutė Kronienė, 6428 Ridge Rd., Clarendon Hills, IL 60514.

Kaip ir ankstesnieji šio žurnalo numeriai, „Pasaulio lietuvių“, lyg skaidriame vandenyje, atspindi lietuviška veikla tikrai kone iš viso pasaulio. Viršelius papuoštas dr. Petro Kisieliaus, šią vasarą šventusio 80 metų amžiaus sukaktį.

